

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Azərbaycana
kəpənək
"hücumu"

yazısı səh.15-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 1-2 iyun 2019-cu il Şənbə № 118 (7288) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

İşğalçıya ikinci "aprel qulaqburması" verməyin zamanı

Düşmənin təmas xəftindəki son təxribatı müharibəni bir az da yaxınlaşdırdı

yazısı səh.11-də

Müxalifət qocalır - gəncləri siyasətdən cəkəndirən səbəblər

yazısı səh.5-də

"Rəsulzadəyə qısqançlıq olduğu barədə iddialar gülüş doğuran əsassız ittihamdır" - Fəzail Ağamalı

yazısı səh.7-də

Arif Əsgərovdan baldızına hədə - "Uşaqlarımı həbsdə cürüdəcəyəm"

yazısı səh.10-də

Əli Nağıyev prorektor təyin olunması xəbərindən danışdı

yazısı səh.2-də

ABŞ səfirinin Bakıda məcburi köçkünlərə iftar süfrəsi açmasına rəylər

yazısı səh.6-də

Ərəblər Tehrana qarşı

yazısı səh.9-də

Türkiyənin NATO və Pentaqonla ziddiyyətləri son həddə

yazısı səh.13-də

İŞİD Kərkükdə fəallaşmış

yazısı səh.13-də

Müqəddəs günün əməlləri: bayram namazı və fitrə zəkəti

yazısı səh.4-də

Ramazan ayının 27-ci günü

İftar 20.21 İmsak 03.24-dək (QMI)

27-ci günün duası: "İlahi, bu gün Qədr gecəsinin fəzilətini mənə nəsib et! Belə bir gündə mənim bütün çətinliklərimi asanlaşdır və mənim üzrlərimi qəbul et! Mənim günahlarımı təmizlə və çirkin əməllərin ağırlığından mənə nicat ver! Ey, sələh bəndələmə mehriban olan Allah!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

İRƏVAN İKİ "OD" ARASINDA: MOSKVA HƏMİŞƏ "YANGINSÖNDÜRƏN" OLMAYACAQ!

"Taym-out" götürən Paşinyanın Qərbbə və Şərqqə uğursuz səfərləri, puç olan vədlər və... geriyasım gerçəyi; **avropalı siyasətçi**: "Ermənistan üçün seçim qaçılmazdır..."

yazısı səh.8-də

Özəl sektorda "posterminal işləmir" iddialarının arxasındakı qara niyyət

Vergilər Nazirliyindən açıqlama; "Vergi ödəyicisi posterminalların iş günü müddətində fasiləsiz olaraq işlək vəziyyətdə olmasını təmin etməlidir"

yazısı səh.12-də

Elxan Şahinoğlu:
"Prezident vətəndaşlara mesaj çatdırır ki, sülh bölgəsində yaşayırıq"

yazısı səh.9-də

Tənzilə Rüstəmcanlı:
"İçimiz xəyanətkarlarla doludur..."

yazısı səh.7-də

Şəhid mayorumuz torpağa tapşırıldı

yazısı səh.4-də

"İşğalçı qüvvələr işğal edilmiş torpaqlardan çıxmalıdır" - Prezident İlham Əliyev

Polşa prezidenti: "Azərbaycan Qarabağ

münaqişəsinin beynəlxalq hüququn normaları əsasında həllində hər zaman Polşanın dəstəyinə arxalana bilər"

"Hesab edirəm ki, sərmayə qoyuluşu baxımından bizim aramızda heç bir fikir ayrılığı yoxdur. Biz qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu ilə bağlı fəal işləməliyə və ölkəmizdə gözəl sərmayə iqlimi var. Ümid edirəm ki, Polşa şirkətləri bu imkanlara diqqətlə baxacaqlar. Eyni zamanda, Azərbaycan şirkətlərinə də tövsiyə edirəm Polşadakı imkanlara baxsınlar ki, bizim aramızda olan iqtisadi və ticarət əlaqələri daha da genişlənsin. Keçən il Polşada Azərbaycanın ticarət evi açılmışdır. Bu, kiçik də olsa, önəmli addımdır. Hesab edirəm ki, bundan sonra bu istiqamətdə daha böyük addımlar atılacaq".

"Report"un xəbərinə görə, bunu Prezident İlham Əliyev Bakıda səfərdə olan Polşa Prezidenti Andrey Duda ilə birgə mətbuat bəyanatla çıxış edərkən deyib.

"Bu gün, eyni zamanda, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq haqqında fikir mübadiləsi aparıldı. Qeyd olundu ki, Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri ölkələrimiz üçün böyük önəm daşıyır. Azərbaycan bu sahədə öz işlərini görür. Mövcud nəqliyyat və logistika imkanları yeni bir vəziyyət yaradır. Yəni, Azərbaycan nəqliyyat mərkəzlərinin birinə çevrilir və əlbəttə, ərazimizdən keçən yüklərin

həcmi də əminəm ki, artacaq. Energetika sahəsində əməkdaşlıq haqqında geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır. Bu sahədə də böyük potensial, qarşılıqlı maraq var. Müvafiq qurumlar, bizim şirkətlərimiz bu məsələ ilə bağlı indiki işləyirlər və danışıqları davam etdirirlər. Biz bu gün, eyni zamanda, digər sahələrdəki əməkdaşlıq haqqında fikir mübadiləsi apardıq. Kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrdə yaxşı imkanlar var. Həm əldə edilmiş nailiyyətlər, həm də yeni imkanlar mövcuddur və biz bu imkanlardan istifadə etməliyik. Cənab Prezidentlə təkbətek görüşümdə mən,

eyni zamanda, regional vəziyyətlə bağlı öz fikrimi bildirdim. Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyini ifadə etdim. Bu münaqişə beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında öz həllini tapmalıdır, işğalçı qüvvələr işğal edilmiş torpaqlardan çıxmalıdır və ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. Bunu həm tarixi ədalət tələb edir, həm də beynəlxalq hüquq tələb edir" - deyərək, dövlət başçısı əlavə edib.

"Bu gün, cənab Prezident, Siz ərazi bütövlüyü məsələsinə toxundunuz və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı mövqeyinizi bildirdiniz. Bilirik ki, bu məsələ uzun illərdir həll olunmamış qalır. Hazırda biz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvüyük. Biz bəyan etmək istəyirik ki, Azərbaycan bu münaqişənin beynəlxalq hüququn normaları əsasında həllində hər

zaman bizim dəstəyimizə arxalana bilər".

Bunu isə Polşa Prezidenti Andrey Duda çıxış edərkən deyib: "Biz bu problemin sülh yolu ilə həll olunmasında Sizə yardım edəcəyik. İstəyirik, arzumuzu bildirək ki, bu, belə də olsun. Biz istərdik ki, Minsk qrupu çərçivəsində aparılan danışıqlar bundan sonra da davam etsin və müsbət nəticələr gətirsin. Beləliklə, bu uzunmüddətli münaqişə öz həllini tapabilər" - dövlət başçısı vurğulayıb.

A.Duda həmçinin Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanacaq yeni sazişə də toxunub: "Biz istərdik ki, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında çərçivə sazişinə dair aparılan danışıqlar da tezliklə başa çatdırılsın. Bu, həm Azərbaycan vətəndaşları, həm də Avropa İttifaqı vətəndaşları üçün imkanlar yaradacaq. İstərdik ki, Azərbaycan, həmçinin Dünya Ticarət Təşkilatına üzvlük baxımından da nəticələr əldə etsin. Əslində bu da bizim ikitərəfli iqtisadi münasibətlərimizə müsbət təsir göstərəcək".

Fuad Abbasovun apelyasiya şikayətinə 6 iyunda baxılacaq

"Jurnalist Fuad Abbasovun 31.05.2019 tarixində Azərbaycana deportasiya olunacağı haqqında yayılan məlumatların heç bir hüquqi əsası yoxdur".

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bunu F.Abbasovun vəkili Teyyub Şərifov facebook səhifəsində yazıb: "Qüvvəyə minmiş məhkəmə aktının olmaması səbəbindən Fuad Abbasovun ölkədən çıxarılmasının qeyri-mümkünlüyü haqqında müvafiq məhkəmə sənədləri mənim tərəfimdən lazımi qurumlara təqdim edildi. F.Abbasovun Rusiyadan çıxarılması haqqında məhkəmə qərarından apelyasiya şikayəti üzrə ilk məhkəmə iclası 6 iyun tarixində 10:00-da keçiriləcək".

Vəkil əlavə edib ki, Fuad Abbasovu ziyarət edərkən onun həqiqətən də 31 may tarixində ölkədən çıxarılmasına hazırlıqların getdiyinin şahidi olub: "Ximkinski şəhər məhkəməsinin 16.05.2019 tarixində çıxardığı qərarə əsasən artıq ona bu günə olan tarixə Azərbaycana bilet alınıb. Mənim "bilet kim tərəfindən alınıb" sualına isə xüsusi saxlanma məntəqəsinin rəhbərliyi tərəfindən cavab verilməyib".

F.Abbasovun ailəsi isə ona aid Facebook səhifəsindən elan edib ki, F.Abbasovun 31 mayda Rusiya Federasiyası ərazisindən deportasiya olunacağı ilə bağlı xəbərin heç bir əsası yoxdur. Vəkilin adından qeyd edilib ki, artıq xarici vətəndaşların müvəqqəti saxlanma təcridxanasına müvafiq müraciət edilib. Həmin müraciətdə bildirilib ki, F.Abbasov barədə qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olmadığı üçün onun deportasiyası mümkün deyil.

□ SEVİNC,
"Yeni Müsavat"

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

"Atam avtomobilə görə çox sevindi" - Ramiz Əzizbəylinin qızı

Ötən gün Heydər Əliyev Fondunun nümayəndələri tanınmış aktyor və rejissor Ramiz Əzizbəylinin evində olub, Xalq artistinin səhhəti ilə maraqlanıblar. Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə Ramiz Əzizbəylinin rahat hərəkətini təşkil etmək məqsədi ilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Xalq artistinə avtomobil hədiyyə olunub. Məlumatla görə avtomobil aktyorun qızı Cəlalə Əzizbəyliyə təqdim edilib. Heydər Əliyev Fondu eyni zamanda aktyorun yaşadığı mənzilin təmir işlərini öz üzərinə götürüb və bu yaxınlarda mənzildə təmir işlərinə başlanılacaq.

"Ailəmizə göstərilən diqqətə və qayğıya görə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya təşəkkürümüzü bildiririk". Bu barədə xalq artistinin qızı Xədicə Əzizbəyli "Yeni Müsavat"a açıqlamasında deyib. O, qeyd edib ki, avtomobil hədiyyəsi atası üçün gözənilməz olub və o, buna çox sevinib: "Əməliyyatdan sonra 5 aydır ki, atam evdə ambulator müalicə alır. Maddi çətinlik olduğu üçün Heydər Əliyev Fonduna müraciət etdik. Çox sevindirici haldır ki, müraciətimizə tez bir zamanda reaksiya verildi və fondun nümayəndələrinə evimizə gələrək həm atamın səhhəti, həm də yaşayış vəziyyəti ilə yaxından tanış oldular. Bizə bildirildi ki, yaxın vaxtlarda evimiz təmir ediləcək. Avtomobil hədiyyəsi isə atamız üçün çox gözənilməz oldu. Atam buna görə çox sevindi. Avtomobil, idarə edə bildiyim üçün mənə verildi, amma təbii ki, atama məxsusdur".

Xədicə Əzizbəyli dedi ki, atasının səhhətində hələlik dəyişiklik yoxdur:

"5 aydır ki, evdə müalicə alır və həkim nəzarəti altındadır. Şəkər xəstəsi olduğu üçün müalicəsi ağır gedir".

□ Xəlida GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Əli Nağıyev prorektor təyin olunması xəbərini təsdiqləmədi

Azərbaycanda vəzifədən azad olunan nazirlərin elm və təhsil sektoruna üz tutması dəb halını almaqdadır. Səbiq maliyyə naziri Əvəz Ələkbərovun Dövlət İqtisad Universitetində çalışmağa başlamasından sonra vəzifədən azad edilən az qala bütün nazirlər bu və ya başqa təhsil ocağında müəllimliyə, yaxud rəhbər vəzifələrə təyin olunurlar.

Yaxın tariximizdə səbiq məmurların təhsil sisteminə işlə təmin olunması barədə ona yaxın fakt var. Məsələn, səbiq təhsil naziri Misir Mərdanov AMEA-da institut rəhbəri, səbiq əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov Milli Aviasiya Akademiyasının Dünya iqtisadiyyatı kafedrasının müdiri, səbiq kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov Dövlət Dəniz Akademiyasının rektorudur. Milli Məclisin səbiq deputatı Elton Məmmədov isə bu günlərdə Azərbaycan Texniki Universitetində prorektor təyin olunub.

Bəlkə də bu adətdəndir, vəzifədən çıxarılan məmurların çoxu sonrakı fəaliyyətini müəllimlikdə gördüyünü açıqlayır...

Bu günlərdə yayılan məlumatda daha bir səbiq nazirin təhsil sektorunda yüksək vəzifəyə təyin olunduğu bildirilir. Söhbət səbiq əmək və əhali-

nin sosial müdafiəsi naziri Əli Nağıyevdən gedir. Onun bir neçə gün əvvəl Bakı Dövlət Universitetində prorektor vəzifəsinə təyin olunduğu bildirilir. Məlumatın həqiqətə uyğun olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün Ə.Nağıyevin özünə müraciət etdik. Səbiq nazir yayılan məlumatın doğru olmadığını bildirdi: "Bu gün bir neçə nəfər də mənə zəng vurub maraqlanıb. Bildirim ki, yanlış məlumatdır, mən heç bir vəzifəyə təyin olunmamışam. Güman ki, eyni adlı kimsə prorektor təyin olunub, hamı səhvən mən olduğumu düşünür".

Bəs Ə.Nağıyev hazırda nə işlə məşğuldur? Səbiq nazir: "Alimin məşğul olduğu kağız, qələm, dəftər-kitab olar də. Mən də elm adamıyam, öz evimdə elmlə məşğulam".

Qeyd edək ki, Ə.Nağıyev xeyli müddət Bakı Dövlət Universitetində çalışıb. Siyasi fəaliyyətə isə 1988-ci ildən başlayıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucularından biridir və 2006-cı ilədək partiya sədrinin müavini kimi fəaliyyət göstərmişdir.

1996-2006-cı illərdə Ə.Nağıyev əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri, 2006-2011-ci illərdə Azərbaycanın Belarusda fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri olub.

2006-cı ildə diplomatik fəaliyyətə başladığına görə Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini vəzifəsindən və partiya sıralarından azad edilib, 2012-ci ilin may ayında yenidən partiya üzvlüyünə qəbul olunub.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

Mayın 31-də Milli Məclisin yaz sessiyasının sonuncu plenar iclası keçirildi. Spiker Oqtay Əsədov bildirdi ki, iclasda "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi müzakirə olunacaq.

Əvvəlcə İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə çıxış etdi. Komitə sədri Azərbaycanın iqtisadi uğurlarından danışdı: "Bu gün artıq yeni yaradılan müəssisələrin dinamikasında müsbət meyillər var".

Komitə sədri fəaliyyətini dayandıran müəssisələrlə bağlı həssas yanaşmaya ehtiyac olduğunu bildirdi: "Müvafiq qurumlar monitoring aparsınlar ki, müəssisələrin bağlanması səbəbi nədir? Biz müvafiq araşdırmalardan sonra tədbirlər görməklə bağlanan müəssisələri minimuma endirə bilərik. Çünki hər bir fəaliyyətini dayandıran müəssisənin arxasında kollektiv durur".

"Azərbaycan bu gün dünyada dinamik inkişaf edən ölkə kimi tanınır, mühüm global layihələr həyata keçirir" deyən Z.Səmədzadə bildirdi ki, ötən il əhalinin adambaşına düşən gəlirləri artıb, inflyasiya təkrəməli olub, manatın məzənnəsi sabit qalıb: "2018-ci ildə xarici ticarət dövriyyəmi 30,9% artaraq, 31,8 milyard dollar təşkil edib. 20,3 milyard manat tədiyyə balansında müsbət saldo yaranıb. Burada qeyri-neft əmtəə ixracının 9,8% artmasını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Bütövlükdə ticarət balansında yaranmış müsbət saldo gələcəkdə böyük işlərin görülməsinə imkan yaradıb. Dövlət büdcəsinin gəlirləri üzrə proqnozlar artıqlaması ilə yerinə yetirilib".

Komitə sədri Azərbaycanın dövlət büdcəsinin icrası ilə bağlı müsbət fikirlər söyləyərək həmkarlarını qanun layihəsini təsdiqləməyə çağırdı.

Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov hesabatını təqdim edəndən sonra büdcənin icrası ilə bağlı müzakirələr başladı.

Lakin iclasda büdcə qədr əhəmiyyətli məsələyə də geniş yer ayrıldı. Belə ki, Azərbaycan ordusunun tabor komandiri, mayor Aqil Ömərrov təmas xəttində şəhid olması barədə danışıldı, çağırışlar edildi.

Deputat Çingiz Qənizadə bildirdi ki, Azərbaycan ordusunun tabor komandirinin Ermənistan hərbiçilərinin açdığı snayper atəşi ilə şəhid edilməsi çox ciddi hadisədir: "Bir mayorun, bir tabor komandirinin yetişdirilməsi üçün Azərbaycan dövləti nə qədər əziyyət, xərc çəkib. Özü də zabitimiz snayperlə vurulub, hansı ki, razılaşmaya görə snayperlərdən istifadəyə yol verilmir. Mən çox istərdim ki, parlament ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrinə Ermənistanın bu xain hücumu ilə bağlı çağırış etsin. Bu, büdcə qədr vacib məsələdir. Odur ki, parlamentdə etiraz səslənməlidir. Belə davam edə bilməz! Biz parlament olaraq müraciət edərkən və sonrakı davranışları Minsk Qrupunun üzvlərinin vicdanına bağlı məsələdir".

Spiker Oqtay Əsədov dedi ki, məsələ diqqət çərkəzindədir: "XİN Minsk Qrupuna etirazını bildirib. Parlamentdə bizim beynəlxalq əlaqələrlə məşğul olan üzvlərimizə tapşırıq verilib ki, bu

Parlamentdə büdcə müzakirələrinə

qatılmayan hökumət üzvləri tənqid olundu

Milli Məclisin yaz sessiyası başa çatdısa da, növbədənənar sessiyaya çağırıldı

məsələni yüksək səviyyədə qaldırırsınlar".

Deputat Fərəc Quliyev Ermənistanın işğalına qarşı vətəndaşlardan ibarət hərbi qüvvələrin yaradılmasını təklif etdi. O dedi ki, Azərbaycanın kifayət qədər güclü ordusu var və torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Amma işğal altındakı əraziləri yaxşı tanıyan insanların azad edilməsi ilə bağlı müzakirələr başladı.

F.Quliyev bildirdi ki, ermənilər Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində müəssisələr, obyektlər tikirlər. Bunun qarşısının alınması yollar var. O, bu məqsədlə büdcədən əlavə vəsait ayrılmasını təklif etdi: "Həmin mobil qüvvələr üçün məcburi köçkünlərdən istifadə etmək daha məqsədəuyğundur. Çünki onlar həmin əraziləri daha yaxşı tanıyırlar. Əlbəttə ki, biz ordumuza inanırıq. Ancaq Türkiyə və digər dövlətlərin təcrübəsində də bundan istifadə edilir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan da bundan istifadə etməlidir. Bunun üçün vəsait ayrılmalıdır".

Ermənilərin Qarabağda qanunsuz məskunlaşdırılması ilə bağlı prosesləri həyata keçirdiyini, Kəlbəcərdə daş emalı zavodu yaratdığını deyən F.Quliyev torpaqların azad olunması istiqamətində görülən işlərlə bağlı əlavə vəsait ayrılmasını zəruri saydı.

Deputat Elman Nəsirov Ağıdam cəbhəsində ordumuzun

zabitinin şəhid olmasından bəhs edərək dedi ki, bu vəziyyət artıq ciddi suallar doğurur. Deputat proseslərin növbəti toqquşmalara apardığını vurğuladı: "İndiki vəziyyətdə münafiqşənin gərginləşməsi ehtimalı artır. Ermənilər Paşinyanı ittiham edirlər ki, o, təslimçi sazişə imza atmağa hazırlaşır. Məlumat görə, Ermənistandakı oliqarxlarla Dağlıq Qarabağ klanı arasında ittifaq imzalanıb. Həmin sazişdə qeyd olunub ki, Paşinyanı devirəndə mübarizə davam edəcək. Açıq şəkildə Paşinyana qarşı birləşiblər. Belə olan halda Paşinyandan konstruktiv nəse gözləməyə dəyməz. Artıq istisna deyil ki, yeni texribatlara əl atılınsın". E.Nəsirov qeyd etdi ki, belə olan vəziyyətdə Azərbaycan diplomatiyası öz fəallığını artırmalıdır.

Deputat Vahid Əhmədov hökumət üzvlərinin 2018-ci ilin büdcə vəsaitlərinin icrası vəziyyətini ilə bağlı müzakirələrə qatılmamasına etiraz etdi: "Büdcənin qəbulu zamanı hökumətin bütün üzvləri iştirak edir. Ancaq təəsüflər olsun ki, büdcənin icra vəziyyəti müzakirə olunan zamanı heç biri iştirak etmir. Çünki arxayındırlar ki, büdcə icra olunub. Onsuz da deputatlar səs verib qəbul edəçəklər. Hökumət üzvləri hesab edir ki, büdcə ancaq maliyyə naziri Samir Şərifova, vergilər naziri Mikayıl Cəbbarova və iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayevə aiddir. Hesab edirəm ki, büdcənin icrası zamanı hökumətin

bütün üzvləri iştirak etməlidir. Büdcənin icra vəziyyəti ümumiyyətlə geniş müzakirə edilməlidir. Burada ciddi məsələlər var".

Deputat eyni zamanda nağd maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlərə də aydınlıq gətirərək dedi ki, böyük həcmli nağdsız hesablaşmalar zamanı vergidən yayınma hallarına yol verilir: "Maliyyə Nazirliyi belə hallara diqqət yetirməlidir".

Milli Məclis sədri Oqtay Əsədov Vahid Əhmədovun qaldırdığı məsələlərə reaksiyası zamanı dedi ki, Polşa prezidenti Azərbaycanda səfərdə olduğundan hökumətə üzvlərinin bir çoxu onunla görüşdə iştirak edir.

Nağdlaşma məsələsinə gəldikdə, spiker problemin olduğunu təsdiqlədi: "Biz sahibkarların mövqeyini müdafiə edirik. Ancaq bir çox hallarda bizə də ticarət mərkəzlərinə quraşdırılan post terminalların işləməməsi, internetin olmaması barədə şikayətlər daxil olur. Belə şikayətlər daha çox deputatlardan olur. Deputatlar maaşlarını kartladır. Ancaq onlar hansısa əməliyyat keçirən zaman post terminallar işləmir. Buna əncam çəkilməlidir".

Milli Məclisin plenar iclasında "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanunun layihəsinin I oxunuşda müzakirəsi zamanı çıxış edən **deputat Əli Məsimli** bəzi sahələrlə bağlı tənqidi fikirlərini söylədi.

"Struktur islahatları çərçivəsində publik hüquqi şəxslər yara-

dılsa da, publik hüquqi şəxslər vəsaiti ilə qat-qat çox vəsait xərclənir. Bu məsələ Hesablama Palatasının rəyində də əksini tapıb. Digər tərəfdən, yerlərdə icra hakimiyyətlərinin bəziləri nə özəri bir iş görür, nə də iş görənlərə imkan verirlər".

Deputat Fazil Mustafa isə dedi ki, büdcənin gəlirləri artsa da, büdcə gəlirlərinin 28 milyard dollar olduğu 2014-cü illə müqayisədə azdır: "Azərbaycanda orta əmək haqqı Estoniyadan, hətta Ermənistandan azdır. Azərbaycanda hər 1000 nəfərə 130, Ermənistanda 154 pensiyaçı düşür. Əmək pensiyalarının məbləği Rusiyadan 2 dəfə azdır".

F.Mustafa qaz limitinin artırılmasını təqdir edərək dövlət başçısına təşəkkür etdi. Amma əhalinin digər gözləntisinə də hökumətin diqqətini çəkməyə çalışdı: "Elektrik enerjisi ilə bağlı əhali üçün limit aradan qaldırılmalıdır. Azərbaycanda turizm sektorunda

yon manat xərclənib". Deputat dedi ki, təhsil, səhiyyəyə, elm və sosial təminatla yönəldilən xərclər tikintiyə ayrılan xərclərin 50 faizini belə təşkil etmir: "Belə büdcəni necə sosial büdcə adlandırmaq olar?"

Q.Həsənquliyev təqdim olunan hesabatda qiymətlərlə bağlı anlaşılmaqlığa da diqqət çəkdi: "Bunu yazanlar ya özləri bazara getməzlər, ya da bazara gedənlərdən obyektiv məlumat almırlar". "Bizimcün son dərəcə önəmli olan istehsal və emal müəssisələrinin yaradılmasıdır"-deputat əlavə etdi. Q.Həsənquliyev hökuməti vacib saydığı digər sahələrə də diqqət yetirməyə çağırdı: "Uşaq pullarının verilməsi, əmək haqqının artırılması ilə bağlı hökumət tədbirlər görməlidir. Xüsusilə də Fazil bəyin səsləndirdiyi rəqəmlər bəzində ciddi düşünmək lazımdır. Neftin qiyməti aşağı düşsə, vəziyyət ağırlaşacaq, ölkəmiz ciddi maliyyə

problemləri ilə üz-üzə qalacaq. Hökumətin ciddi islahatlar aparmasına ehtiyac var".

Vitse-spiker Bahar Muradova həssas qruplar üçün binalar tikildiyini, yollar çəkildiyini, yaşıllıqlar salındığını xatırladı: "Yalnız tikintiyə ayrılan vəsaiti nəzərdə tutaraq, büdcənin sosial büdcə olmadığını demək düzgün deyil. Tikinti sahəsində də insanlar çalışır, əmək haqqı alırlar".

Deputat Azay Quliyev dedi ki, bu gün sosial şəbəkələrdə ehtiyat fondları ilə bağlı məsələni fərqli yöndə müzakirəyə çıxarıblar: "Büdcə bir kənar qalıb, ehtiyat fondlarını müzakirə edirlər. Ehtiyat fondlarından müdafiə xərclərinə kifayət qədər vəsait yönəldilib".

A.Quliyev mənzil-istismar idarələrinin özəlləşdirilməsinin müzakirəyə çıxarılmasını bildirdi: "Təkcə mənim deputat olduğum rayonda binalarda yüzlərlə işləməyən lift var".

Müzakirələrdən sonra layihə səsə qoyuldu və qəbul edildi. Bununla da yaz sessiyası öz işini başa vurdu.

Xatırladaq ki, Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının plenar iclaslarının vaxtı məlum olub. Sessiyanın ilk plenar iclasının iyunun 14-də, digər plenar iclasları isə iyunun 28-də və iyulun 12-də keçirilməsi nəzərdə tutulur. (Report.az) Son illərdə növbədənənar sessiyasının dövrü iyul ayında etməyib, sessiya adətən iyununda başa çatır. Bu mənada deputatların daha çox işləyəcəyini demək olar.

□ **Elsad PASASOV**, "Yeni Məsəvi"

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri mayın 30-da cəbhə xəttində atəşkəs rejimini kobud surətdə pozmaqla növbəti dəfə təxribat törədib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin respublikamızda səfərdə olduğu bir vaxtda, mayın 30-da səhər saatlarında cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində düşmən tərəfindən açılan snayper atəşindən Azərbaycan ordusunun hərbi qulluqçusu, mayor Omarov Aqil Akif oğlu şəhid olub.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumata görə, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 22 dəfə pozub. Məlumatda deyilir ki, Ermənistan Respublikası Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Azərbaycanın Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən Azərbaycan ordusunun mövqeləri atəşə tutulub. Həmçinin Tərtər rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Şıxlar, Cəvahirli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Azərbaycan ordusunun mövqeləri atəşə tutulub.

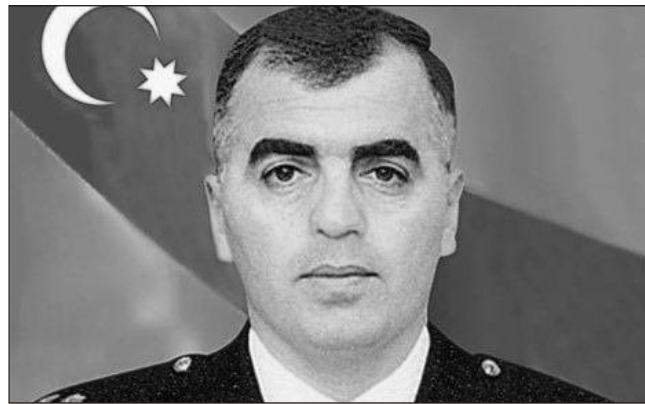
Şəhid olan batalyon komandiri, mayor Aqil Omarov mayın 31-də doğulduğu Qax rayonu Lələpaşa kəndindəki qəbiristanlıqda dəfn olunub.

Dəfn mərasimində Qax Rayon İcra Hakimiyyətinin, Müdafiə Nazirliyinin, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəsmiləri, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları, şəhidin ailə üzvləri, yaxınları, qulluq etdiyi hərbi hissənin əsgər və zabitləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı şəhidin atasına təqdim edilib, havaya yaylım atəşi açılıb.

Qeyd edək ki, şəhid mayor Aqil Omarov ailəli olub və iki

Şəhid mayorumuz torpağa tapşırıldı

Ermənilərin cəbhə xətti boyu növbəti təxribatlara əl atması hiddət doğurdu; "Həmsədrlər hansı təhlükəsizlik tədbirindən danışır ki, atəşkəs pozulur, hərbiçimiz şəhid edilir?"

oğlan övladı var.

Düşmən snayperinin açdığı atəşlə temas xəttinin Ağdam istiqamətində Azərbaycan ordusunun zabitanın şəhid olması ötən ilin oktyabrında münaqişə tərəflərinin liderləri arasında Düşənbədə əldə edilmiş razılaşmadan bəri baş vermiş ən ciddi insident sayılır. MDB-nin Düşənbə sammiti zamanı Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri arasında keçirilmiş qeyri-formal görüşdə əldə edilmiş razılaşmadan sonra temas xəttində gərginlik xeyli azalmışdı. Hərçənd Ermənistan ordusu bu razılaşmanı daha əvvəl də pozub və nəticədə ordumuz şəhid verib. İndiki halda isə düşmən snayperi ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin regiona növbəti səfərləri çərçivəsində Bakıda görüşlər keçirdiyi saatlarda zabitemizi hədəf alıb.

Ekspertlər diqqəti həm də bu nüansa cəlb edirlər ki, düşmən qüvvələrinin son günlər müşahidə olunan bu fəallığı Ermənistandakı Paşinyan hakimiyyəti ilə Qarabağ klani, o cümlədən Dağlıq Qarabağdakı rejimin rəhbərliyi arasında münasibətlərin xeyli gərgin olduğu vaxta təsadüf edir.

Bu günlərdə baş nazir Nikol Paşinyan bildirib ki, keçmiş rejim və onun Qarabağdakı adamları temas xəttində vəziyyəti gərginləşdirməklə müharibəni başlatmaq, "bəzi əraziləri" verməklə günahı hakimiyyətin üstünə atmaq kimi planlar qururlar. Bu baxımdan düşmən ordusunun fəallığının arxasında Paşinyanın özünün,

yoxsuz Qarabağ klanının dayandığı haqda suallar yaranır.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin İrəvandan

sonra Bakıda olduğu gün erməni separatçılarının atəşkəsi poza-raq hərbiçimizi şəhid etməsi təsadüfi deyil. Məntiqlə hərbiçimizin şəhid edilməsi və cəbhə bölgəsində sabitliyin pozulması Ermə-

nistanın baş naziri Nikol Paşinyanın maraqlarına cavab verməməlidir: "Bəs onda atəşkəsi pozmaq əmri hardan və kimdən-İrəvandan, yoxsa Xankəndidən verilib? Bizim üçün bunun elə bir əhəmiyyəti yoxdur. Çünki həm İrəvandanakılar, həm də Xankəndidəkilər işğalçılardır. Buna baxmayaraq, Xankəndidəkilər bölgədəki vəziyyəti gərginləşdirməklə Paşinyanın hakimiyyətini laxlatmağı planlaşdırırlar. Bunu son açıqlamalarının birində Paşinyan da gizlətməyib. O faktiki demişdi ki, eks-prezident Robert Köçeryana tabe olan separatçılar bölgədəki kiçik müharibəni başlatmaqla Ermənistan hakimiyyətinin mövqelərini zəiflətməyi planlaşdırırlar.

Köçeryan tərəfdarları həmin planı hərəkətə gətiriblər? Atəşkəsi pozanlar həmsədrləri də pis vəziyyətdə qoydular. Guya vasitəçilər Bakıya gəlmişdilər ki, xarici işlər nazirlərinin ötən görüşündəki şifahi razılaşmaların yerinə yetirilməsini təmin etsinlər. Elə bəyanatlarına da bu başlığı çıxarmışdılar: "Həmsədrlər əvvəlcədən istənilməyən kimi, konkret təkliflər təqdim ediblər". Söhbət humanitar və təhlükəsizlik tədbirlərindən gedir. Ancaq hansı təhlükəsizlik tədbirindən danışılır ki, atəşkəs pozulur, hərbiçimiz şəhid edilir? Və ya hansı humanitar tədbirdən danışılır ki, var gücləriylə erməni futbolçunun Bakıya gəlişinə mane olmaqla milli ədavəti daha da qızıxdırdılar? Elə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin son bəyanatında Ermənistanın təxribatçı və qanlı əməlinin qəti qəbul edilməz olduğu və danışıqlar prosesinə zərbə vurduğunu bildirilir. "Tərəfdarları cinayətin bütün mümkün mənfəətçilərinə görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın üzərindədir"-bu bəyanatın son cümləsidir.

Beləliklə, Ağdam istiqamətində açılan atəş həmsədrlərin bu səfərini və təkliflərini də puça çıxardı və bunun günahkarı məsələnin o tərəfindəki güc və ya güclərdir. Bütün hallarda hərbiçimizin şəhid olmasına görə qarşı tərəf cəzalandırılmalıdır. Başqa alternativ yoxdur".

Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Müqəddəs günün əməlləri: bayram namazı və fitrə zəkati

Namaz nə vaxt qılınacaq, fitrə necə çıxarılacaq?..

Mübarək Ramazan ayının son günlərini yaşamaqdayıq. Nazirlər Kabinetinin qərarına görə, iyun ayının 5-i və 6-sı Ramazan bayramı qeyd olunacaq. Məminlər isə bayram günü yeni ayın görünməsi ilə müəyyən edəcəklər.

Ramazan bayramının özünəməxsus əməlləri var ki, bunlardan ən əsası bayram namazı və Fitrə zəkətidir. Məhz buna görə Ramazan bayramına Fitrə bayramı da deyilir. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi tərəfindən mayın 30-da Azərbaycanda bayram namazının vaxtı açıqlanıb. Belə ki, Ramazan ayının baş çatması ilə əlaqədar iyunun 5-i saat 08:00-da "Əjdərbəy" məscidində, saat 09:00-da isə "Təzə Pir" məscidində bayram namazı qılınacaq. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri, şeyxülislam Allahşükür Paşazadə bayram namazına qatılacaq.

Ramazan bayramının əməlləri və icra edilən dini ayinlər barədə danışan **ilahiyyatçı Hacı İlqar İbrahimov** da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, həmin gün bayram namazı qılmaq və fitrə

zəkati çıxarmaq vacibdir: "Bayram qüslünü almaq, bayram namazından əvvəl fitrəni ödəmək, təzə və ya sadəcə, təmiz paltarlarımızı geyinmək, bayram namazından əvvəl iftar etmək bayram gününün əməllərindədir. Ən önəmli əməllərdən biri də bayram namazını qılmaqdır".

Fitrə zəkətini kimlər verməlidir sualına gəlincə, ilahiyyatçı bildirdi ki, yalnız fəqir insanlar fitrə zəkati verməkdən azaddırlar: "Özlüyündə borclu olmaq, insanı fitrə zəkətindən azad etmir. Ola bilər insan borclu olsun, amma rifah durumuna xas həyat tərzi keçirsin. Fitrə zəkətindən azad ol-

mağın meyarı insanın fəqir olmasıdır. Yeni öz aylıq dolanışığını təmin etməkdə böyük çətinlik çəkməsidir. Başqa sözlə desək, insan zəruri həyat ehtiyaclarını qarşılamada çətinlik çəksə, fəqir hesab edilir və fitrə zəkətindən azad olur. Fitrə zəkati aqil, yəni psixiki baxımdan normal və həddi-buluğa çatmış, ey-

ni zamanda fəqir və miskin olmayan insana vacibdir. Fitrə zəkati olaraq, 1 sa (təqribən 3 kq) çörək, buğda, düyü və s. və yaxud onların pulu götürülür. Əgər buğda ilə hesablanırsa, bu təxminən 3 manat edir. Yeni adambaşına 3 manat fitrə zəkətini çıxarılması mümkündür. Bayram axşamı, yəni Ramazan bayramından öncəki gecə şam azanından sonra çıxarılan fitrə zəkati, bayram günü bayram namazınadək verilir. Bayram namazını qılmayan şəxs, fitrə zəkətini verilməsini günorta azanınaqədər təxirə sala bilər. Fitrə zəkati fəqirə, yolda qalan müsafirə, borcluya və s. verilə bilər. Həmçinin onu möminə vermək müstəhəbdir. Bu zəkati alkoqollu içki içənə və aşkar günah edənə vermək olmaz. Fitrə zəkətini verən şəxs, özünü və onun çörəkçiyənləri sayılan insanların, o cümlədən evində qalan qonaqlarının da fitrəsini ödəməlidir. Fitrə zəkətini verməli olan şəxsin çörəkçiyənlərinin kiçik və ya böyük, müsəlman və ya qeyri-müsəlman, xərclərinin bu şəxsə vacib olub-olmamasından, öz şəhərində yaşayıb-yaşamasından asılı olmayaraq, onların fitrə zəkətlərini verməlidir".

Hacı İlqar İbrahimov onu da qeyd etdi ki, ev sahibinin razılığı ilə onun evində qonaq qalan şəxslərin də fitrə zəkati ev sahibinin üzərindədir: "Amma yalnız fitrə bayramı gecəsi qonaq olan şəxsin fitrə zəkati ev sahibinin öhdəsində deyil. Lakin ailə başçısı fitrə vermədikdə, onun həyat yoldaşı və övladlarına bir şey vacib deyil, fitrə vermələri lazım deyil. Qadın ərinin yeməkyeyni hesab olduqda, imkanı olduqda təqdirdə ərə onun fitrə zəkətini verməsi vacibdir. Amma ərinin, yaxud başqasının yeməkyeyni hesab olmasa, yəni boşanıbsa və ya heç yerdə qonaq qalmırsa, gərək özü öz fitrə zəkətini versin. Həmçinin qonaq da ev sahibinin razılığı ilə öz fitrə zəkətini versə, onun zəkati ev sahibinin öhdəsindən götürülür".

İlahiyyatçı vurğuladı ki, yoxsul olan və maddi imkanı olmayan şəxslərə fitrə zəkati vacib deyil: "Əgər belə bir şəxsin 3 kilo buğda və bu kimi imkanı və ya bu miqdarda pulu varsa, onu fitrə zəkati niyyəti ilə verməsi müstəhəbdir. Həmçinin ailə sahibi olduqda onu fitrə zəkati niyyəti ilə ailənin üzvləri arasında əlbəllə gəzdirsinlər. Sonuncu şəxsin onu özlərindən olmayan bir fəqirə verməsi daha yaxşıdır. Fitrə zəkətini ayırdıqdan sonra onun özü fəqirə verilməlidir, istifadə ediləb əvəzi verilməz. Seyid olmayan şəxs, seyidə fitrə zəkati verə bilər. Amma seyid olan şəxs, fəqir seyidə fitrə zəkati verə bilər".

Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

Mayın 30-da Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının qərar-gahında AXP sədri Pənah Hüseyn, BAP sədri Elşad Musayev və AMİP-in sədr əvəzi Arzuxan Əlizadənin iştirakı ilə görüş keçirilib. Görüşdə partiya rəhbərləri gözlənilən siyasi islahatlarla bağlı təkliflərlə çıxış etmək üçün qeydiyyatdan keçmiş bütün siyasi partiyalarla müzakirələrin aparılmasının məqsəduyğun olduğunu bildirdilər.

Görüşdən dərhal sonra bu istiqamətdə müzakirələr açılıb. Yeni bir müxalif birliyin yaradılması yönündə bu görüş irəliləyən doğru addım kimi dəyərləndirilir. Hətta müxalifətin böyük bir kəsiminin vahid seçki bloku ətrafında birləşdirilməsi üçün gizli görüşlərin keçirildiyi qeyd olunur.

Lakin P.Hüseyn deyilənləri təkzib etdi: "Görüş barədə AMİP məlumat yayıb. Bu məlumata heç bir əlavəmiz yoxdur. Hər hansı blok, birlik, koalisiya-filan yaratmaq ümumiyyətlə, müzakirə predimeti deyil. Açıqlamada göstərdiyi kimi, yalnız qeydiyyatdan keçmiş partiyalar tərəfindən siyasi islahatlar, ictimai-siyasi vəziyyətlə bağlı konfransın keçirilməsi, diskussiyaların aparılması, mümkün olarsa, ümumi rəyin formalaşması kimi məsələlər gündəmdə olmalıdır. Konfransın keçirilməsi istiqamətində hazırlıqlar gedir. Razılıq verən digər partiyalarla bu tipli görüşlər istisna olunmur".

E.Musayev: "Ölkədə çoxlu problemlər var və bundan çıxış yolu siyasi islahatlardır. Son olaraq üç partiya rəhbəri-

Müxalifətin ənənəvi birlik problemi - mühüm gəlişmə

Düşərgə yetkililərindən "üçlü görüşə" reaksiyalar: seçki bloku, yoxsa...

Pənah Hüseyn

Elşad Musayev

Arzuxan Əlizadə

nin görüşündə qərara alındı ki, bu işlərə start verək. Bunun üçün qeydiyyatdan keçən siyasi təşkilatların hər birinə müraciət edilməsi qərara alındı. Bir sıra partiya rəhbərləri var ki, onlarla görüşlərimiz planlaşdırılır. Bu görüşlərin ilkinə Ədalət partiyasının sədri, ağısaqqalımız İlyas İsmayılova reallaşdırdıq. İlyas müəllimin çox gözəl təklifləri var. Razılışmışıq ki, verilən təkliflər ilkin layihədə öz əksini tapsın. Konkret olaraq, heç bir seçki blokunun yaradılmasından söhbət getmir. Biz ölkədə

vəziyyəti dəyişmək istəyirik. Bunun üsullarından biri də müzakirələrdir. Hökumətə öz mövqeyimizi nümayiş etdirməliyik. Hakimiyyətdən islahatlara başlamaq üçün mesajlar verilib. Bizim hakimiyyətin o mesajına etirazımız yoxdur. Amma hələ ki həyata keçirilənləri islahat hesab etmirik. Bu məsələdə iqtidarın özü ilə danışmaq lazımdır. Mövqələr ortaya qoyulmalıdır. İstəsək də, istəməsək də, biz bu mərhələni keçməliyik".

A.Əlizadə də bildirdi ki, görüşün məqsədi hər hansı

bir seçki bloku, yaxud birliyin yaradılması ilə bağlı deyil: "Görüşdə ölkədə keçirilən siyasi islahatlar, yaxud anonsları verilən islahatlarla bağlı siyasi partiyaların bir araya gəlməsindən söhbət gedib. Bu istiqamətdə digər partiyalarla görüşlərin aparılması istisna deyil. İndiki şəraitdə müxalifətin bir araya gəlməsinə, təkliflər irəli sürməsinə böyük ehtiyac var. Burada yalnız qeydiyyatdan keçən siyasi partiyaların bir araya gəlməsi, məsələləri müzakirə etməsi nəzərdə tutulub".

Digər partiyaların bu proseslərə dəstək verib-verməyəcəkləri ilə maraqlandıq. AĞ Partiya başkanı Tural Abbaslı birlik yaradılması istiqamətində proseslər gedərsə, dəstək verəcəklərini söylədi: "Mən hələlik hansısa siyasi ya da seçki blokunun yaradılması yönündə real addımların atıldığını görmürəm. Hələlik Pənah bəy bu yöndə cəmi bir status paylaşımı var. Orada da Pənah bəy öz partiyalarının qərarını yazıb ki, onlar seçki bloku yaratmaq barədə qərar veriblər. Əgər söhbət üç partiya sədrinin sonuncu görüşündən gədirsə, orada da hansısa blokun yaradılması barədə söhbət getmir. Burada siyasi islahatların aparılmasından, bu yöndə təklif və müzakirələrin aparılması üçün konfransın təşkil olunmasından söhbət gedir. Bu barədə müzakirə aparmaq üçün Pənah bəy AĞ Partiyaya da müraciət edib və yəqin ki, yaxın günlərdə bu görüş baş tutacaq".

Ümid partiyasının sədri İqbal Ağazadə artıq görüş təklifinin gəldiyini söylədi: "Ümid Partiyası tək İqbal Ağazadədən ibarət deyil. Məndən soruşsanız, filan yerə gedəcəksiniz, deyəcəm hə. Bura partiyadır. Təklif gələrsə, bunu öncəliklə rəhbərlik müzakirə etməlidir, ardınca Məclis bununla əlaqədar qərar verməlidir. Amma hələ ki, bizə blok yaratmaqla bağlı heç bir təklif gəlməyib. Sadəcə, o görüşdən sonra Pənah bəy telefon açıb, üç partiya liderinin mənimlə görüşmək istədiyini bildirib. Mən də razılıq verməmişəm ki, qapımız hər zaman üzünüzə açıqdır. Azərbaycanda iqtidarlı-müxalifətli bütün qüvvələrin bir arada olması nə gözəl olardı. Birlik o qədər cəlbədidir ki, ona nə zəmanca ehtiyac yoxdur demək mümkün deyil. Amma o birliyin nə verəcəyi, hansı xeyirlərinin olacağını düzgün hesablayan sonra danışmaq mümkündür".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Müxalifət qocalır - gəncləri siyasətdən çəkəndirən səbəblər

Siyasilər vətəndaşların proseslərdən uzaq durmasının uğurlu perspektiv vəd etmədiyini deyir

Azərbaycanda gənclərin böyük əksəriyyəti aktiv siyasi proseslərə qoşulmur. Bunu siyasi ekspertlər, əsasən də müxalifətdən olan siyasətçilər zaman-zaman dilə gətirirlər.

Bir vaxtlar - xüsusən 90-cı illərin sonu, 2000-ci illərin əvvəllərində siyasi karyera qurmaq istəyən gənclər daha çox müxalif partiyalara üzv olurdular. Son illərdə belə bir hal müşahidə edilmir. Səbəb nədir? Müxalifətə inamsızlıq, yoxsa?..

VİP sədri Əli Əliyev "Yeni Müsavat" a bildirdi ki, Azərbaycan vətəndaşlarının aktiv siyasi proseslərə qoşulmamasının səbəbi xof və cəzalanmaqdan ehtiyatlanmaq qorxusudur. Amma son aylar vəziyyət dəyişməkdədir: "Partiyamıza insanların gəliş dinamikası fəaliyyət dövrümüzün 14 ilində ən yüksək həddədir. Eyni za-

Əli Əliyev

Tural Abbaslı

Əli Orucov

manda dönmə sədri olduğum AXH-yə də intensiv müraciətlər var. Gəliş həm ölkə daxilindən, eyni vaxtda kənarada yaşayan vətəndaşlarımızdandır".

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı isə bildirdi ki, vətəndaşların siyasi proseslərə inamlarının ölməsi, siyasi fəaliyyəti özləri, yaxınları və gəlir mənbələri üçün təhlükəli hesab

etdikləri və ümumiyyətlə siyasi fəallığın ölkə taleyinə təsir imkanlarının olmadığını düşündükləri üçün proseslərdən çəkinmələri ümumilikdə iqtidarlı-müxalifətli hər kəsə ziyan verir. Belə ki, bu zaman müxalifət özünün elektoral bazasından məhrum olur, iqtidarın qarşısında zəif vəziyyətə düşür. Bu isə öz növbəsində ilk baxışdan ha-

kimiyyətin maraqlarına uyğun gəlir: "Ancaq daha dərinə baxanda görürük ki, sivil müxalifətsiz və ən əsası siyasi aktiv vətəndaşsız iqtidar da öz növbəsində beynəlxalq qüvvələr qarşısında zəif duruma düşür. Bir növü vətəndaşların siyasi passivliyi dövləti dünya gücləri qarşısında silahsız qoyur. Odur ki, ilk növbədə dövlət və haki-

miyyət maraqlı olmalıdır ki, onun siyasi aktiv vətəndaşları, vətəndaş cəmiyyəti və güclü müxalif partiyaları olsun. Təəsüf ki, bu sadə məntiqi qəbul etməyənlər çoxluq təşkil edir. Ancaq, mən qürurla deyə bilərəm ki, sadaladığım passivliyə baxmayaraq AĞ Partiyaya müraciət kifayət qədər var. Demək olar ki, vətəndaşlar hər gün bu və ya digər vasitəylə bizimlə əlaqə qururlar və üzv olmaq arzulalarını bildirirlər. Sevindirici hallardan biri də odur ki, demək olar müraciət edənlərin 80 faizi gənclik nümayəndələridir. Bu bir daha onu göstərir ki, biz partiyalar işimizi doğru qursaq, partiyanın ideologiyasına sadıq qalsaq və bu ideologiyaya cəmiyyətə doğru-dürüst təqdim edə bilsək bizlərin elektorat problemi olmaz. Mən əminəm ki, bu gedişlə AĞ Partiya Azərbaycan siyasi səhnəsinin əsas aparıcı partiyası olacaq. Bunun üçün də biz partiya rəhbərliyi olaraq əlimizdən gələni və hətta, ondan da artığını edəcəyik".

AMİP katibi Əli Orucov qeyd etdi ki, ölkə əhalisinin siyasi proseslərdən kənarada saxlanmasının nəticələri göz qabağındadır. İnsanların üz tutma biləcəkləri və siyasi cəhətdən təşkilatlana biləcəyi siyasi partiyalar demək olar ki, sıradan çıxıb: "Ona görə də

siyasi partiyalar vətəndaşlarımız üçün cəlbədidir görsənir. Xüsusən də gənclərimiz siyasi fəaliyyətlə məşğul olub karyera, perspektiv qura biləcəyinə inanmadığından, əksinə, bunu əlavə başağırısı, məsuliyyət, hətta problemlər yaradacağını düşünüb "az aşım, ağrımaz başım" yanaşmasına üstünlük verir. Diqqət etsək görürük ki, xüsusən də müxalifət düşərgəsi qocalmaqdadır. Yeni üzvlərin qəbulu ləng gedir. Gəncləşmə prosesi demək olar ki, yoxdur. Bu vəziyyət ölkənin dinamik inkişafına və siyasi dayanıqlığına da ciddi təhlükədir. Çünki güclü təşkilatlanmış, ölkə həyatına ciddi təsir göstərən partiyaların olamaması həmin ölkələrdə avtoritarizm, cəmiyyətdə isə ifrat radikalizmə meylik yaradır. Azərbaycan reallığında karyera və perspektiv əldə etmək üçün innovativ ideyalar, yüksək peşakarlıq, təcrübə, işgüzarlıq, yeniliklər arxasında qaçmaqla heç nə əldə etmək mümkün deyil. Yaxşı əlaqələrin, yüksək vəzifələrdə qohumlarının olması kifayətdir. Bütün bu çətinliklərə baxmayaraq az da olarsa partiyalara yeni simaların gəlməsi və üzə çıxması ümidvericidir".

□ **E.SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Almatılı Ərşadın "xaltura"sı

Samir SARI

Ötən həftənin bu günləri Almatıda müsafir olarkən bu şəhərdə yaşayan həmvətənlərimizin dəvəti ilə görüş yerinə yollanası oldum. Axşam saat 9 radələri idi, oteldən çıxdım, küçədə taksi gözləməyə başladım. Bir avtomobil saxladı, amma taksi deyildi. Baxdım ki, sürücü cavan bir qazaxdır. Ünvanı dedim, "tanıram" dedi.

Ağlım öz şəhərimizə getdi, gedəcəyim şadlıq sarayının adını çəkdim (*bizdə sürücülər bütün ünvanları hansısa şadlıq sarayının həndəverində olmasıyla tanıyırlar axı*), dedim, "Versal"a getməliyik. Sürücü oturmağıma işarə elədi, nə qədər pul verəcəyimlə maraqlandı, "1-2 min tenge verərəm" dedim. O dərhal razılaşdı və anladım ki, gedəcəyimiz yer təxminən 500-600 tengelik məsafədədir. (*Qayıdanbaş məlum oldu ki, təxminim düz imiş*). 1500-ə razılaşdıq.

Adı Ərşad olan sürücü naviqatoru qoşdu və bir qadın səsi tez-tez ordan bizə istiqamət verməyə başladı. Ərşadla ordan-burdan danışırıq. Harda işlədiyini soruşdum, aeroportda işlədiyini dedi. Arada fikir verdim ki, naviqatordan gələn səs bizə sağa dönməyimizi buyurur, amma Ərşad düz sürür. Bəzən düz getməli olduğumuz yerdə Ərşad sola dönmür. O, bir dəfə də sağa dönməli olduğumuz yerdə düz gedib azı iki kilometrə sonra geri burulub həmin yere qayıdanda dedim, Ərşad, qaqa, (məhz belə dedim), mən onsuz da sənə 1500 tenge verəcəm, əbəs yerə yolunu uzadıb, məsafənin uzaq olduğunu göstərməyə cəhd eləmə. Ərşad pərt-pərt gülümsədi, dedi ki, yox, yolu yaxşı tanımır, ona görə belə edir. Dedim, qaqa, yolu tanımasan da, naviqator sənə "sağa dön" deyir, sən də o deyənə bax, narahat olma, sür, tez çatmaq. Bu sözdən bir dəqiqə sonra mənzil başına çatdıq. Maşından düşəndə dedim ki, Ərşad, çox dolandın, azdırsa, 500 də verim. Ərşad eləcə gülümsədi, ta heç nə demədi.

Bəli, əlinə düşünürsəndən yararlanmaq, 5 dollar (*avro, şəkel, funt, marka, kron, lira, riyal, peso*) qabağa düşmək istəyən nəxunəklər, xırda çaplı dələduzlar hər yerdə var. Məsələn, yadıma düşür ki, 2-3 il öncə Brüsseldə bir məraşikli mikroavtobus sürücüsü bizi - 8 jurnalisti Amsterdama xeyli xahiş-minnətdən sonra 400 avroya aparıb-gətirməyə razılaşmışdı. Brüssel-Amsterdam deyəndə yekə çıxır, amma aralarındakı məsafə təxminən Bakı-Salyan arası qədərdir. Bizim sürücülər o yolu 100 dollara oynaya-oynaya gedib-gələrlər. Amma məraşikli sürücü anladı ki, biz adambaşına 50 avro verəcəyik, dirəşdi, alacağını aldı.

Bizimkilər də elədir, söz yox. Əminəm ki, istər "Formula 1" yarışması əfəsində, istərsə də Avroliqa finalı günlərində bizim sürücülər də belə ediblər, 3 manatlıq yol üçün sərnəşin-müşəridən 10, 15, 20 manat alıblar. Hətta 30 manat tələb edənlər də olmamış olmaz.

Bu işlər belədir: hər ölkənin xidmət və iaşə sektorunun "qara fəhlə"ləri əcnəbi turisti "sağmal inək", "yolunacaq qaz", "pulkəsən dəzgah sahibi", "yoğun portmanatlı ağa" hesab edirlər, bacardıqca cibinin pulunu soymaq istəyirlər.

Bunu soyğunçuluq saymaq olarmı? Əlbəttə, bu soyğunçuluqdur, amma zor tətbiq etməklə olmadığı, şirin dilə, xəff aldatma yolu ilə baş verdiyi üçün cinayət məsuliyyəti yaratmır. Məsələn, mən bəd qalsa, qazax qardaşımız Ərşaddan şikayətçi ola bilməzdik, ən yaxşı halda onu utandırmaq yolu seçə bilərdim və yuxarıda ərz etdiyim kimi, elə də etdim.

Bir taksi sürücüləri deyil, əlinin qabarıyla, mazutuyla çörək qazanan bir çox zəhmətkeş də məhz o cür hərəkət edirlər, əllərinə düşən avam adamları qazlamağa çalışırlar. Əməkdaşlardan biri danışır ki, iki gün əvvəl avtomobilin işıqlandırma sisteminə bir problem varmış, yola o vəziyyətdə çıxmaq istəmədiyini üçün "Neolit" in yanındakı "Qamışlıq" avtoservisinə burulub. Orada bir elektrik saat yarım ərzində maşının başına fırlanıb, ora-burasını söküb, "bu dəyişməlidir", "o dəyişməlidir" deyib, sonra "özümde var, dəyişərəm" deyərək çıxış yolu da göstərib, axırda xidmətinin qiymətini dilə gətirib: "40 manat". Əməkdaşımız deyilən pulu verib, amma sonra tanış-bilişdən nasazlığın məğzi və məzənnəsi barədə məlumat alıb. Ortaya çıxıb ki, 4-5 manatlıq məsrəflə nasazlığı aradan qaldırmaq olarmış.

Dünya bu cürdür: əlində imkanı olanı 4 milyard oğurlayır və ya o məbləğdə kələk gəlir, imkanı olmayan da 5 manatlıq işə görə 40 manat qamarlayır.

Təəssüf ki, 5 milyard qapazlayana "əmoğlu, az oldu-sa, 1-2 milyard da çırpışdır" demək mümkün deyil. İmkan yoxdur.

ABŞ-in Azərbaycan-dakı Səfiri Li Litzenberqer Bakının Yeni Ramana qəsəbəsində məcburi köçkünlər üçün iftar süfrəsi açdı.

ABŞ səfirinin Bakıda məcburi köçkünlərə iftar süfrəsi açmasına rəylər

Politoloq: "Səfirin addımları ermənilərə xüsusi bir mesajdır"

Səfirlikdən verilən məlumata görə, iftar süfrəsinə Şuşa rayon Malibəyli kənd məktəbində Səfirlik tərəfindən dəstəklənən ingilis dili proqramında iştirak edən uşaqların ailələri də iştirak edib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Fuad Hüseynov və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədr müavini Fuad Nurullayev iftar süfrəsində çıxış edib.

Səfir Litzenberqer öz çıxışında deyib: "Martda ölkəyə gələndən Azərbaycan, onun dini toleranlığı ənənələri barədə çox şey öyrənmişəm. Toleranlığı il boyu vacibdir, amma Ramazan ayı ərzində bu və digər dəyərləri öz həyatımıza və uşaqlarımızın həyatlarına necə daxil edəcəyimiz barədə düşünmək xüsusi əhəmiyyət kəsb edir".

Məlumat üçün onu da qeyd edək ki, mayın 29-da Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev ABŞ Konqresinin üzvlərinin köməkçilərindən ibarət nümayəndə heyəti, ABŞ səfirliyinin əməkdaşları ilə görüşüb. Komitədən bildirilib ki, sədr qonaqlara Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, səbəbləri və mövcud vəziyyəti, münaqişə nəticəsində ölkəmizin üzleşdiyi humanitar böhran və onun hələ də davam edən fəsadları barədə məlumat verib.

Bu görüşlərin və xüsusilə də səfirin iftar süfrəsinin arxasında hansı siyasi mesaj var?

"Yeni Müsavat"a danışan **politoloq Mübariz Əhmədov** bildirib ki, ABŞ-ın Dağlıq Qarabağla bağlı hazırkı mövqeyi tam, bitkin və strukturlaşmış mövqedir.

"Əvvəllər prezident administrasiyası ilə Konqresin mövqeyində fərq hiss edilirdi.

Ancaq son dövrlərdə bu fərq də azalıb. Konqres də mümkün qədər öz mövqeyini, prezident administrasiyasının mövqeyinə yaxınlaşdırıb. ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin müavini Corc

dımları ermənilərə bu xüsusdə da bir cavabdır".

Politoloq söyləyib ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin regiona son səfəri də göstərdi ki, Vaşinqton ciddi sürətdə hazır-

manda Rövşən Rzayevin özü də uzun müddət Dağlıq Qarabağ siyasəti ilə məşğul olub. Yeni o, beynəlxalq aləmin Dağlıq Qarabağla bağlı mövqələrinin ən xırda detalına da bələddir. Bu baxımdan Rza-

Kent regiona son səfəri zamanı, Ermənistanda jurnalistlərin suallarına cavab verərək bildirdi ki, ərazi bütövlüyü prinsipi əsas götürülməlidir. Yeni ABŞ-ın müvafiq strukturları demək olar ki, eyni mövqedədir. Azərbaycandakı ABŞ səfirinin məcburi köçkünlərlə görüşməsi, iftar süfrəsi açması əslində ikişəxli addımdır. Yeni səfir məcburi köçkünlərlə görüşməklə Dağlıq Qarabağ məsələsində ABŞ-ın aktiv olduğunu nümayiş etdirir. Əgər onun məqsədi yalnız azərbaycanlılara iftar süfrəsi açmaq idisə, başqa bir təbəqə ilə də bunu edə bilərdi. Yaxud da ümumi iftar süfrəsi açdı, oraya həm də məcburi köçkünləri dəvət edərdi. Xüsusi olaraq məcburi köçkünlərə iftar süfrəsinin açılması isə yuxarıda qeyd etdiyim kimi, ABŞ-ın Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı məşğul olduğunu mesajını verməkdir. Eləcə də ABŞ səfiri bizim dini toleranlığımızı nümayiş etdirməklə də ermənilərə mesajını verir. Ermənilər bizi dini dözümsüz adlandırırlar. Qısa desək, ermənilər özlərinə aid olan adları bizə qoymağa çalışırlar. Səfirin ad-

laşır ki, tərəflər arasında yaxınlarda baş tutması gözlənilən görüş, nəticəli olsun: "Ola bilər ki, təkə xarici iş nazirlərinin deyil, Azərbaycan prezidenti ilə Ermənistanın baş nazirinin də növbəti görüşü Vaşinqtonda təşkil edilsin. Vaşinqtonun hazırlığından görünür ki, onlar bu görüşlər üçün orijinal və işlək format təqdim edəcəklər. Ona görə də Amerikanın Ermənistandakı səfiri ilə Azərbaycandakı səfirinin Dağlıq Qarabağ məsələsinə yanaşmasında, müəyyən paralellər görürəm. Yeni Vaşinqton çalışacaq ki, münaqişə ilə bağlı ciddi irəliləyiş əldə etsin. Çünki bu günə qədər Rusiya hansısa irəliləyişi yara da bilməyib. Belə bir rəqabət, Azərbaycanın faydasındadır".

Politoloq qeyd edib ki, ABŞ Konqresinin nümayəndələrinin Azərbaycana səfəri də yenilikdir: "Belə ki, 1994-cü ildə indiki formatda konqresmenlər Ağdama gəldilər. Onları əraziyə ermənilər gətirmişdilər. Oradan dedilər ki, Dağlıq Qarabağ nə gözəldir, ermənilərin necə gözəl yerləri var. İndi atılan addımlar isə çox fərqlidir. ABŞ Konqresində də Azərbaycanla bağlı yeni dönmə başlayıb. Eyni za-

yev məsələ ilə bağlı vacib informasiya mənbəyi kimi də çıxış edib. ABŞ Konqresinin həmin nümayəndə heyətinin Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcmasının sədri Tural Gəncəliyevlə də görüşü olub. Bu görüşlər də çox önəmlidir. Düşünürəm ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin də Tural Gəncəliyevlə görüşünün təşəbbüskarları, ABŞ tərəfidir. ABŞ-ın hazırda Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsinə böyük marağı var. Bu mövqeyin dəyişməsi çox böyük psixoloji təsirə malikdir. Çünki Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin bünövrəsi ABŞ-da qoyulub. ABŞ o zaman SSRİ-ni dağıtmaq üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə yaratdı. 1989-cü ildə iyun və noyabr aylarında ABŞ Konqresinin iki qərarı var. Bu qətnamələrə görə guya biz Dağlıq Qarabağda təkə erməniləri deyil, yəhudiləri də qırımsıq. Guya təkə Ermənistanı deyil, Gürcüstanı da blokada almışıq. İndi isə ABŞ mövqeyini 180 dərəcə dəyişirsə, bu, ölkə rəhbərliyinin apardığı siyasətin ən vacib göstəricilərindən biridir".

Q ƏLİ RAİS,
"Yeni Müsavat"

Son vaxtlar tez-tez anti-Azərbaycan şəbəkələrindən danışılır. Onların daha da aktivləşdiyi müşahidə edilir. Bakıda keçirilən Avroliqa final mərhələsində də Qərb mediasında qərəzli kampaniya başlandı. "Azəri Türk Qadınlar" Birliyinin sədri Tənzilə Rüstəm xanlı ilə Azərbaycan əleyhinə aparılan kampaniyalar, Mxitariyan "oyunu", Ramil Səferov və digər məsələlər barədə söhbət etdik.

- Sizcə, bu kampaniyalar doğrudan da Azərbaycanı gözdən salıbmı?

- Azərbaycanın imicinə ləkə vuran müəyyən nüanslar olub. Amma bütövlükdə arzularına çatmayıblar. Burada niyyət odur ki, dövlətçiliyimizə təhlükə yaranсын, ermənilərin fəallaşmasına xidmət edilsin. Yaxşı ki, çirkin planlarına nail olmayıblar. Hesab edirəm ki,

olar, getmək də... Amma insan vətəninə keçirilən, Azərbaycanın imicinə müsbət dividendlər qazandıran layihələri dəstəkləməlidir. Buna qarşı getmək öz ölkəsinə vətən xainliyidir. Hansı gürcü bunu öz ölkəsinə qarşı edər? Tiflisdə də final oyunu olub. Gürcüstan bizdən bir sıra sahələrdə geridədir, bəzi asılılıqları var. Amma Qərb mediası və Avropada-

də məhdudlaşdı, gerek reaksiya verilməzdi. Çünki Ramil Səferov doğru nədir, onu edib. Onların etdiyi xəyanətdən fərqli olaraq, millətine dil uzadan, bayrağına, qadınına, torpağına təhqir yağdıran bir şəxsiyyət deyil. Necə olur ki, Xocalıda başı kəsilən körpəyə qarşı terroru dilə gətirmirlər, Marqarıyandan danışirlar. Bunu deyənler

"Rəsulzadəyə qısqanclıq olduğu barədə iddialar gülüş doğuran əsassız ittihamdır"

Fəzail Ağamalı: "O cür düşüncələr əslində, Məhəmməd Əminə yaxşılıq deyil, pislik etmiş olurlar"

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 101-ci ildönümü dövlət səviyyəsində qeyd olundu, müxtəlif tədbirlər keçirildi, rəsmi qəbul oldu. Amma maraqlıdır ki, sosial şəbəkələrdə və bəzi saytlarda müxalif cəmiyyəti təmsil edən bəzi şəxslər "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucusu Məhəmməd Əmin Rəsulzadəyə qarşı iqtidarda qısqanclıq var" kimi fikirlər irəli sürür.

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu cür fikirlərin kökündən yanlış olduğunu bildirdi. Onun sözlərinə görə, müxalifət içərisində yer alan bəzi qüvvələr iqtidarı ən müxtəlif bəhanələrlə ittiham etməyə çalışır, onun fəaliyyətini təftiş edir, həqiqətə uyğun olmayan fikirlər irəli sürür, ictimai fikri çəşdirməyə cəhdlər edirlər. Artıq əllərində konkret faktlar olmadığı üçün böhtan atmaq yolunu seçirlər: "Azərbaycanda Respublika Günü dövlət səviyyəsində yüksək şəkildə qeyd edilir. Bu münasibətlə ölkəmizin prezidenti qəbul keçirir. Prezident hər il bu günə bağlı dünya miqyasında təbriklər qəbul edir. Ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin simvolu olan abidəni ziyarət edir. Təkcə Məhəmməd Əmin Rəsulzadə deyil, bütövlükdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında müstəsna xidmətləri olan dəyərli insanlarımızın hər birinin xatirəsi əziz tutulur.

Bunu bəzi müxalifət qüvvələri inhisara almağa çalışırlar, Məhəmməd Əmin Rəsulzadəni inhisara alıb onu digər ictimai mübarizlərdən ayırmağa uzun illərdir cəhdlər edirlər. Əslində isə bununla Məhəmməd Əmin Rəsulzadəyə yaxşılıq deyil, pislik etmiş olurlar. Rəsulzadə də, onunla bərabər Cümhuriyyətin qurulmasında böyük xidmətlər göstərən hər bir fədakar insanımız da hər bir azərbaycanlının yaddaşında əbədi yer tutublar. Onlar hər bir azərbaycanlı üçün də, iqtidar üçün də dəyərli insanlardır. Müstəqil Azərbaycan yaşadığıca o insanlar da xalqımız tərəfindən sevgi ilə yad ediləcək. Onların irsini bu gün kimlərsə inhisara almaq cəhdləri yolverilməzdir.

Burada mənə təəccübləndirən məsələ odur ki, nəyə görə müxalifətin bəzi qüvvələri ancaq Məhəmməd Əmin Rəsulzadəni digərlərindən ayırırlar, ona ayrıca xüsusi münasibət olmasını önə çəkirlər. Məhəmməd Əmin Rəsulzadə də bizim üçün dəyərli dövlət adamıdır, onun Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında müstəsna xidmətləri var. Eyni zamanda onunla bərabər Fətəli Xan Xoyskinin, Əlimərdan bəy Topçubaşovun, Əhməd bəy Ağayevnin, Nəsim bəy Yusifbəylinin və digərlərinin də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında xidmətləri var. Bu şəxslərin hər birinin Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi yeri var. Onlar dövlətimizi, müstəqilliyimizi sevən hər kəs tərəfindən hörmətlə yad edilir. Hakimiyyətin də Məhəmməd Əmin Rəsulzadəyə qısqanclıq göstərməsinə heç bir ehtiyacı yoxdur. Rəsulzadəyə qısqanclıq olduğu barədə iddialar sadəcə gülüş doğuran əsassız ittihamdır, qərəzin ən çirkin formasıdır. Bu cür fikirləri irəli sürənlər utanmalıdırlar".

Deputat vurğuladı ki, Xalq Cümhuriyyəti irsi milliyyətimizin irsidir, Cümhuriyyət Azərbaycan xalqının böyük nailiyyətidir. Azərbaycan xalqının nailiyyətini konkret fərdlərin ayağına yazmaq qəbul edilən deyil: "Biz nəyi qazanmışıqsa, nəyi əldə etmişiksə, bunu ancaq Azərbaycan xalqının nailiyyəti kimi qeyd etməliyik. Əlbəttə tarixi şəxsiyyətlərin oynadığı rolu, əhəmiyyətini də yaddaş çıxarmalı deyilik. Qərəzli fikirlər irəli sürənlər isə xalqı kənara qoyaraq yeri düşdü-düşmədi Məhəmməd Əmin Rəsulzadəni amilini ortaliqə gətirirlər, əsassız fikirlər yayırlar ki, guya Rəsulzadəyə qısqanclıq var. Bütün bunlar qəbul edilən deyil. Bununla bağlı ölkə iqtidarını ittiham etmək sadəcə olaraq gülüş doğurur".

□ Elibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

"İçimiz doludur xəyanətkarlarla..."

Tənzilə Rüstəm xanlı: "Qərb demokratiya, insan haqları məsələsində riyakarlaşıb"

- Tənzilə xanım, bizim siyasətçilər tez-tez anti-Azərbaycan, anti-millət qüvvələr ifadəsini işlədirlər. Kimlər nəzərdə tutulur, onlar kimlərə bağlıdır?

- Bu qruplar çox zaman Qərbdəki müxtəlif fondlara bağlı olur. Belə fondların arxasında əksər hallarda erməniləri dəstəkləyən, onlara rəğbəti olan güclər dayanır. Onlar Azərbaycan əleyhinə konfranslar təşkil edəndə, ermənilərlə birgə xalqımıza, dövlətimizə qarşı iş görəndə antimillət olurlar. Çünki düşmən "dəyirmanına su tökülür". Bu dəstələr həm Azərbaycanın daxilində, həm də onun kənarında fəaliyyətdədir. Onlar qrup şəklində, eləcə də ayrı-ayrı fərdlər olaraq anti-Azərbaycan fondlarla əməkdaşlıq edirlər. Bu fondlar isə bir mərkəzdən idarə olunur. Bura separatçı qüvvələri də aid edərdim. Onlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləməyən, dövlətimizi sevməyən dairələrin maraqlarına uyğun fəaliyyət göstərirlər. Ermənistan başda olmaqla, İran, Rusiyada da müəyyən qruplar əleyhimizə iş aparır.

- Məqsəd nədir ki?

- İlk növbədə müstəqil bir dövlətdə sabitlik, əmin-amanlıq olmasın, da im gərginlik yaşansın, ölkə qarışıqsın, sakitliyimiz pozulsun. Bizi parçalamaq, qarşıdurmalar yaratmaq arzusu ilə yaşayanlar var. Belələri istəməzlər ki, Qarabağın işğalı ilə bağlı haqq səsimiz duyulsun. Azərbaycandakı bəziləri isə maliyyə maraqları naminə ölkəyə qarşı kampaniyalara qoşulurlar. Bir qisminin siyasi maraqları var, yəni bütün bunlar qruplararası savaqların nəticəsidir. İçeridəkilər və çöldəkilər qaranlıq yerlərə bağlı adamlardır.

milləti sevən qüvvələr var, o qruplara qarşı iş görürlər. Sadəcə, maarifləndirici işlər daha çox aparmalıdır, milli proqram olmalıdır, ictimai rəyə təsir edən qüvvələr real addımlar atmalıdır. Çünki son bir ildə həmin dairələr gözəçarpaqca qədər fəallaşmış, sistemli işləyir. Əvvəlki illərlə müqayisədə indi daha aktiv görünür, kampaniyaları genişləndiriblər.

Elə sonuncu final oyunu ərəfəsində nə qədər ajiotaj, iftira, böhtanlar oldu. Azərbaycanla qarşı ləkələmə kampaniyası oldu və o kosmopolit adamlar səslərini çıxarmadılar. Ümumiyyətlə, həmin fondlar, mərkəzlər Azərbaycanda beynəlxalq layihələrin reallaşmasını istəmirlər. Ölkəmizin adının belə layihələrlə qoşa çəkilməsini arzulamırlar. Bu qruplar torpağa, dövlətə düşməndirlər. Onların bir qolu Ermənistanda "Talışıstan" qışqırırlar, erməni qadınını talış xanımı kimi təqdim edib efirə çıxaranlardır. Yeni anti-Azərbaycan qüvvələrdən danışırıqsa, bunlar da zəncirin halqalarıdır. Biri qara propaqanda aparır, biri talış xalqını təhqir edir, bir hissəsi Avropaya yerləşib, oradan əleyhimizə yazır, çağırışlar edir ki, Azərbaycana getməyin, bu ölkə təhlükəlidir.

- Final demişkən, oyuna qədər ingilis mediası niyə bizə düşmən kəsildi, yalanlar yazdı, Mxitariyan söhbəti süni şişirdildi?

- Bəyaz qeyd etdiyim ssenaridir, Qərbdə müəyyən fondlar bizə yönəlik qara piar aparırlar. Məqsəd sırf gözdən salmaq idi. Bu da düşmən xislətidir. Təəssüf ki, içimizdən olanlar, küssüb gedənlər də bu kampaniyada var idi, propoqandaya qoşulmuşdular. Küsmək də

"Onlardan fərqli olaraq, Ramil millətine dil uzadanın dərsini verib"

ki dairələr Gürcüstana qarşı eyni ləkələmə kampaniyasını aparmamışdılar. Bilirsiniz, Qərb demokratiya, insan haqları məsələsində riyakarlaşıb. Avropanın gözəl dəyərləri var - media azadlığı, fikir plüralizmi, insan hüquq və azadlıqları, sərbəst toplaşma azadlığı və s. Gəlin baxaq, Avropa bu dəyərlərdə necə "ikili standartlar" a yol verir, prinsiplərinə qarşı gedir.

Xocalı insan haqqı deyil? Erməni işğalı zamanı ölənlərin vətəndaşlarımızın haqqı insan haqqı deyil? Onlar ermənilərin haqsız olduğunu bildiyi halda dilə gətirmirlər. Əvvəllər Qərb ədalətin yanında dayanırdı, bu gün o yüksək dəyərlərdən imtina edib. Azərbaycan da haqlı olaraq Avropanın qeyri-səmimiliyinə inanmır. Bax, bizə qarşı bu gün qərəzli, iftira dolu kampaniya aparılır. Lakin xalqımız bunu görür, onların nə demək istədiyini gözəl anlayır. Anti-Azərbaycan qüvvələr deyiləndə sadələşdirmə məqamlar nəzərdə tutulur.

- Bu günlərdə Ramil Səferovla da bağlı bir polemika oldu. Sizin bu məsələdə mövqeyiniz nədir?

- Məlumdur ki, bunu deyənlər kimdir, niyə belə edirlər. Onların dediyi kaş elə öz xəyanətkar şəbəkəsinin müzakirəsi çərçivəsində

öz mahiyyətini ortaya açıq qoyub. Gəlin, bu adamlara fikir verməyək. Çünki dünyadakı bütün erməni diasporu kampaniya apardı, Ramil Səferovun edamı üçün çalışdı. Amma haqq öz yerini tapdı. Çox heyf ki, bu millətin içində yaşaya-yaşaya bu millətə qarşı çıxanlar var, içimiz doludur xəyanətkarlarla...

Bütün bunları kosmopolit düşüncə yaradır. Dünyanı özünə vətən sayanlar milli nə varsa ona qarşı çıxırlar. Gəlin bir az da milli olun, təəssüb hissəsiniz olsun. Nədir bu söze qıçıqı? O adamlar heç vaxt görməzlər ki, amerikalılar ABŞ bayrağına həqarət eləsin. Mən təyyarə ilə səfər edəndə gördüm ki, hamısının sinəsində Amerika bayrağı var. Bizdə isə bayrağımıza həqarət edən erməninin cavabı verilib, cavab verən oğulu aşığılayırlar. Kaş Avropadakı milliyyətçilik bunlarda da olaydı...

Ümumiyyətlə, siyasi partiyalar anti-Azərbaycan şəbəkələrə qarşı bir araya gəlməlidir, mövqələrini bildirməlidir. Siyasi partiyaların işi təkcə siyasi rəqabət aparmaq deyil, milli məsələlərdə birlik nümayiş etdirilməlidir. Çünki söhbət dövlətçiliyə qarşı fəaliyyətdən gedir.

□ Emil SALAMOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Bir faiz bəraət

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

“K. indi gördü ki, o gün içində yalnız paltar tiyami olan otaq indi ağzına kimi dolu bir mənzilə çevrilib. Qadın onun hey-rətləndiyini görüb dedi:

- Bu otağı bizə pulsuz veriblər. Ancaq məhkəmə keçirilən günlərdə onu boşaldırıq. Ərimin işinin belə xoşagəlməz cəhətləri də var”.

(Frans Kafka, “Məhkəmə”)

1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiə günü münasibətilə məktəbdə tədbir keçirilirdi, söz verildi direktora. Hörmətli direktor zala toplaşan valideynlərə təhsilin vacibliyi haqda çıxış elədi. Burada bir haşiyyə çıxaraq qeyd etdim ki, son illərdə iştirak elədiyim bütün valideyn iclaslarında özümü 1972-ci ilin məşhur sovet dava filmi “Burda üfəqlər sakitdir”dəki starşına Vaskov kimi hiss edirəm, çünki iclas salonu bir dəstə zənən və yeganə kişi xeylağı olaraq məndən ibarət olur. Azərbaycanlı kişilər valideyn iclasına qatılmağı tamamilən siyahıdan siliblər. Məncə, bunun təhsil prosesinə ziyanları haqda düşünməyin vaxtıdır. Müəllimlərin də 80 faizinin qadınlardan ibarət olmasını nəzərə alsaq (bu, rəsmi rəqəmdir, 2016-cı ildə açıqlanıb və o vaxtdan bəri güman edirəm daha artıb, çünki adətən ailə başçısı, evin yemək gətirəni öhdəliyi boynuna qoyulmuş kişilər müəllim peşəsi kimi zəif maaşlı işə yaxın dururlar), getdikcə bizdə pedaqoji feminizm yaranacaqdır. Burada nəse tarazlıq vacibdir.

Direktorun çıxışına qayıdıram. O, bizə dünyanın müxtəlif ölkələrində çəkilən fotoları divarda slayd şəklində nümayiş etdirdi. Məsələn, Çində uşaqların ipdən sallanıb məktəbə getməsi, Nepalda buz üstündə sürüşən şagirdlər, hansısa Afrika ölkəsində banan qabığından dəftər kimi yararlananlar, sunamidən dağılan İndoneziya məktəbi, boş qalmış erməni sinifləri və sairə. Dedi ki, Allahınıza şükür eləyin, bizdə məktəbə asfalt yol var, binamızı da hərdən təmir eləyirlər. Biz də şükür elədik, salondakı hacıxanımlardan biri salavat verdi, duamızı oxuduq, dağılışıdq.

Doğrudan da insan gerekən naşükür olmasın. Bizim bir vəkil dostumuz var idi, Elton Quliyev. Elton bəy öləndən sonra onun haqqında kitab yazıldı, sənədli film çəkildi. Həmin əsərlərin əsas süjet xətti Biləcəriyə yaşayan bir taksidən sürücü axtarışı üzərində qurulmuşdu. Sən demə, Elton bəy hələ sağ olarkən dostlara o şəxsi necə xilas etməsindən danışmış. Adamı yol qəzası işinə görə şərhləyib tutmaq istəyirmişlər, lakin Elton bəy məhkəmədə onun günahsızlığını isbata yetirib bəraət hökmü əldə edibmiş. Belə baxanda sivil dünyada adı əhvalatdır. Vəkillər bəraət aldığı işlərin sayı-hesabı olmur. Bizdə isə hər vəkil bütün həyat və fəaliyyəti boyunca hansısa işdə günahsız müttəhim xilas edəndə bu, görünməmiş, fəvqəladə hadisəyə döndür. Haqqında kitab yazırıq, kino çəkirik. Neyləyək? Bizim də olanımız budur.

Elə bu günlərdə Bakıda keçirilən “Məhkəmə-hüquq islahatlarına vəkil baxışı” adlı konfransda çıxış edən 1-ci vitse-prezidentin köməkçisi Gündüz Kərimov bəraət təmasının vacibliyinə toxunaraq deyib ki, 2018-ci ildə Azərbaycan məhkəmələri cəmi 89 cinayət işində bəraət hökmü çıxarıblar, bu isə ümumi hökmlərin 1 faizi də deyilmiş. Loru dildə desək, hər 100 müttəhimdən azı 99-u “sroka” gedir. Gündüz müəllim haqlı olaraq bu durumu tənqid edir, ancaq çıxış yolu nədir? Onun nöqtəyi-nəzərinə görə gerek vəkillərimiz fəallaşsın, məhkəmələr də passiv olmasın. Həmçinin, “dövlət ittihamının təkmil işləməsi və məlum olmayan səbəblər” də varmış. Düzü, məlum olmayan səbəblər nə ola bilər, onu nə qədər fikirləşsəm də tapa bilmədim. Bizim şəffaf məhkəmə sistemində naməlum heç nə yoxdur. Təkmil işləmək də onun kimi. İndi nə edək? Müttəhimlər bəraət alsın deyə ittihamçı pis işləsin?

Vəkilləri aktivliyə çağırmaq yaxşıdır, ancaq bura yenə “ancaq” sözü gəlir... Son illər onlarla aktiv vəkil cəzalanıb, təhmet alıb, vəkilliyi ləğv edilib və sairə. Bu şəraitdə vəkillər gözü çıxan qardaşlarından öyrənib lal axan suya dönməsin, neylesin? Biz məhkəmə-hüquq islahatı olmadan heç nə əldə edə bilməyəcəyik, bunu gerek hamı başa düşsün. Bütün başqa islahatların bazisi, bünövrəsi hüququn aliliyi olmalıdır. (Zarafat üçün yazdım, yer doldururam).

Ümumən, bəraət hökmü vermək həm də ona görə mümkün deyil ki, gerek o zaman istintaçı səhv çıxarsın. Bəs buna hansı hakim risk edər? Canından bezən neçə hakim tanıyırsınız? Yəqin 1 faiz də olmaz.

Rəqəmlər tam üst-üstə düşür. Lap axırda uşaqları təbrik edirəm.

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın məzuniyyətə çıxdığı haqda xəbər yayılıb. İstisna deyil ki, istirahətə o, fiziki yox, mənəvi yorğunluğa görə yollanıb. Yoxsa ki, cəmi bir ildir Ermənistanın sükamı arxasında olan, öz xalqına verdiyi cənnət vədlərinin, demək olar, heç birini həyata keçirə bilməyən inqilab rəhbərinə, 44 yaşlı enerjili baş nazirə ilin-günün bu vaxtında, xüsusən də təhlükəli rəqibin - Qarabağ klanının fəallaşdığı məqamda istirahətə çəkilmək nəyinə lazımdır?

Bu, daha çox toparlanmaq üçün aradan çıxmağa bənzəyir. Ola bilsin, Paşinyan bu yolla həm də ötən bir ildə onun üçün yığılıb qalan əsas suallara cavablardan qaçmağa çalışır. Bir növ “taym-aut” götürmək istəyir. Suallar isə həqiqətən ciddidir. Onlardan biri də erməni baş nazirin uğursuz xarici səfərləri ilə bağlıdır.

*****

İş ondadır ki, Paşinyanın nə Avropaya və uzaq Asiyaya (Çinə), nə də yaxın və qonşu İrana səfərləri blokada olan Ermənistana ciddi sərmayə yatırıma gətirməyib, işğalçı ölkə bu müddətdə nə Qərb, nə də Şərqi investorları üçün cəlbedici məkana çevrilib. Paşinyan isə çox ümid edirdi ki, Ermənistan “məxməri inqilab” nəticəsində “demokratiya” çuxası geyən kimi ora xarici kapitalın axını birləşəcəkdir. Yeni müəssisələr, iş yerləri açılacaq, nəticə etibarilə ölkədə yoxsulluğun səviyyəsi azalacaq, emiqrasiya zəifləyəcək, əhalinin həyat şəraiti yaxşılaşacaq, Ermənistan bölgənin “izqoy” (“tul-lantı”) ölkə statusundan, nəhayət, çıxacaq.

Bunların heç biri baş vermedi. Hətta erməni baş nazirin xaricdəki varlı erməni lobbisi ilə dil tapması da mümkün olmadı. Qərb ölkələrindəki, Rusiyadakı zəngin ermənilər belə, “demokratik” Ermənistanına maraq göstərmir. Sadə sərbəb: sələfləri kimi Nikol Paşinyan da problemləri yarıdan sərbəb deyil, nəticələrlə əlləşir. Səbəb isə çoxdan ortada: həlli uzanan Qarabağ konfliktinə və bundan dolayı davam edən müharibə vəziyyəti, İrəvanın Rusiya və Qərb arasında ikili oyunu, “iki stul” siyasəti.

*****

Bu fonda Paşinyanın uğursuz Çin səfərinin ardınca Qazaxıstan səfərinin də fiasco olması təəccüblü olmadı. İş o yerə çatdı ki, Nur-Sultanda (keçmiş Astana) Rusiya lideri Vladimir Putin Paşinyanla öncədən planlaşdırılan görüşdən nümayişkarane şəkildə imtina elədi.

İrəvan iki “od” arasında: Moskva

həmişə “yanğınsöndürən” olmayacaq!

“Taym-aut” götürən Paşinyanın Qərbə və Şərqi uğursuz səfərləri, puç olan vədlər və... geriyasım gerçəyi; **avropalı siyasətçi: “Ermənistan üçün seçim qaçılmazdır...”**

“Paşinyanın bu səfərinin çox uğursuz alınmasının bir neçə səbəbi var”. Bu sözləri politoloq Qabil Hüseynli Paşinyan-Putin görüşünün baş tutmamasına münasibət bildirərkən deyib (axar.az). Politoloqa görə, Rusiya həqiqətən də “hər yerdə yanğınsöndürən funksiyasını yerinə yetirmək istəyində olmadığını” göstərməyə başlayır.

“Putin artıq Paşinyanın qeyri-ciddi davranışlarından və onun təcrübəsizliyindən təngə gəlib. Nikol Paşinyan Nur-Sultanda olan Avrasiya İttifaqı sammiti çərçivəsində əvvəlcədən razılaşdırılmış müəyyən məqamları pozmağa çalışıb. Bu məsələdə ən çox diqqəti çəkən məsələ odur ki, artıq İrəvan Moskva ilə münasibətdə özünü tələbkar aparır. Paşinyan Putinin sözləri ilə oturub durmağa çalışır. Xüsusən də bu cür samitlərdə müstəqil dövlət başçısı olduğunu göstərmək üçün Paşinyan özünü həddindən artıq təkəbbürlü və lovğa aparır. Onun protokol qaydalarını düzgün mənimsəməyi və qaydalara əməl etməməyi dövlət başçıları ilə görüşlərdə ona qarşı ciddi tənqidlərə gətirib çıxarır. Bir sözlə, Paşinyanın davranışları onun Rusiya ilə münasibətinə ciddi təsir edir. Hesab edirəm ki, rəsmi Moskvanın bu davranışa cavabı çox sərt olub və buna görə də o, heç kimə demədən bu

cür önəmli sammiti tərk edib”, - deyə o qeyd edib.

Politoloqa görə, baş verənlər Paşinyanın necə səriş-təsiz, siyasətdən anlayışı olmayan biri olduğunu bir daha sübut edir.

“Onlar Paşinyana işarə edirlər ki, əgər sən sonadək bizi məsləhət etməsən, bizimlə razılaşsansa və mövqeyin bizimlə üst-üstə düşürsə, onda özünü real, əsl müttəfiq kimi apar. Get Qərb ölkələrinin təşkilatlarına qoşul, amma çabalama”. Bunu isə AzNews.az-a politoloq Fikrət Sadıqov deyib.

Onun qənaətinə, baş verənlər Paşinyanın siyasi maraqlarına ciddi bir zərərdir. “Bununla ittifaqı üzv ölkələrin dövlət başçıları aydın şəkildə demək istədilər ki, sən bizimlə tam olmayana qədər biz səni müəyyən məsafədə saxlayacağıq. Yəni özünü yığışdır, konkret mövqə nümayiş etdir”, - deyə o əlavə edib.

*****

Mövzuya aid daha bir maraqlı məqam: bu arada bəlli olub ki, Rusiya İrana S-400 kompleksləri satmıyacaq. Məlumatı “Bloomberg” agentliyi yayıb. Xəbərə görə, Rusiya bu addımı Yaxın Şərqi daha böyük gərginliyin yaranma ehtimalının qarşısını almaq üçün atıb. Bundan az öncə V.Putin İrana ABŞ təzyiqləri ilə bağlı suala cavab olaraq, belə demişdi: “Biz yanğınsöndürən koman-

da deyilik ki, daim kimisə xilas edək. Xüsusən də haranı ki, orada bizdən az şey asılıdır”.

Ardınca məlum oldu ki, Moskva Tehrana S-400 verməyəcək. Bütün bunlar, şübhəsiz, İrana aydın mesajdır ki, Rusiyaya çox bel bağlamasın, Kremlin öz maraqları var. Bu, eyni zamanda vassal Ermənistanın münasibətdə Rusiyanın heç də həmişə “yanğınsöndürən” rolu oynamayacağını anonsu sayıla bilər. Ən azından, İrəvan Qərblə Rusiya arasında “siçan-pişik” oyununa son qoyuncaya qədər...

“Bir gün Ermənistan Rusiya və Avropa arasında seçim etməli olacaq”. Bunu isə jurnalistlərə açıqlamasında Polşa-Ermənistan dostluq qrupunun rəhbəri, deputat Tadeuş Voznyak deyib. “Biz Ermənistanın dilemma qarşısında olduğunu anlayırıq, amma seçim qaçılmazdır. Əgər Ermənistan lazımi məsələlərə bağlı zəmanət alsın, seçim çətin olmayacaq. Seçim imkanı hər zaman var. Məsələ onun nə dərəcədə yaxşı olmasıyla bağlıdır”, - deyə o bildirib.

*****

İstirahətə yollanan Paşinyanın ola bilsin, strateji seçim bərədə, Ermənistanın düşüdüğü ağır vəziyyətin səbəb-nəticə əlaqəsi bərədə düşünməyə zamanı daha çox olacaq...

☐ “Yeni Müsavat”ın analitik xidməti

“Dünyada vəziyyət gərginləşir. Həm bölgəmizdə, həm dünyada yeni toqquşmalar, yeni münaqişə ocaqları yaranır, yeni risklər, təhdidlər meydana çıxır. Dünyanın gələcəyi ilə bağlı, sabitliyin gələcəyi ilə bağlı müxtəlif fikirlər, fərziyyələr irəli sürülür”.

“Yeni Müsavat” xəbər verir ki, bu sözləri prezident İlham Əliyev mayın 24-də Qafqaz Məşəlmənlər İdarəsinin təşkil etdiyi iftar mərasimində bildirib.

Dövlət başçısı vurğulayıb ki, əsas vəzifəmiz Azərbaycanda sabitliyi qorumaq, Azərbaycan xalqının rifah halını yaxşılaşdırmaq və ölkəmizi mümkün olan risklərdən qorumaqdan ibarətdir.

“Son illər ərzində bu istiqamətdə böyük işlər görülüb. Azərbaycan inkişaf yolu ilə gedir. İnkişaf dinamikamız çox müsbətdir.

Əminəm ki, gələcək illərdə aparılan dərin islahatlar sayəsində ölkəmizin uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin ediləcəkdir”.

Təhlilçilərin fikrincə, prezidentin regionda və dünyada yeni münaqişə ocaqları yarandığını söyləməsi kifayət qədər səhih informasiyalara söykənir. Bu həm də ölkə başçısının daxili və xarici auditoriyaya müqayisə aparmaq üçün verdiyi imkanlardır. Prezident İlham Əliyev göstərir ki, Azərbaycanın daxil olduğu regionda bu qədər qaynar nöqtələr olduğu halda, onun ölkəsində sabitlik və təhlükəsizlik yüksək səviyyədə qorunub saxlanılır. Xatırladaq ki, vaxtaşırı bəzi xarici dairələr Azərbaycanda sabitliyin kövrək olduğu haqda qərəzli fikirlər səsləndirirlər.

***

Analitiklər ABŞ-İran gərginliyinin real müharibəyə çevriləcəyinə şübhə ilə yanaşırlar. Lakin faktir ki, prezidentin dediyi kimi, bölgədə yeni münaqişə ocağı yaranmaqdadır. Həmçinin, Rusiya-Ukrayna münasibətləri, Türkiyə-Qərb əlaqələrində gərginlik var.

Siyasi şərhçi Ramiyə Məmmədova “Yeni Müsavat”a dünyadakı gərginliyin əsas coğ-

Prezidentin söylədiyi yeni risklər mesajına analitiklərin yorumu

Ramiyə Məmmədova: “Vaşinqton regionda tək İranla yox, Rusiya və Türkiyə ilə də üz-üzə qalmış olacaq”

Tofiq Abbasov: “Amerika bəyan edir ki, dünyanın nizamının açarı məndədir”

Elxan Şahinoğlu: “Ölkə başçısı vətəndaşlara mesaj çatdırır ki, sülh bölgəsində yaşayırıq”

Tofiq Abbasov

Elxan Şahinoğlu

rafiyasının Yaxın Şərq olduğuunu söylədi.

Onun fikrincə, Azərbaycana təsir edən münaqişə ocağı İran-ABŞ münasibətləridir: “Bu vəziyyət Azərbaycana iqtisadi və siyasi cəhətdən təsir edə bilər.

İran vurularsa, qonşu ölkələrə təsir edəcək. Azərbaycan seçimi qarşısında qalarsa, İranın yanında olacaq, Amerikanın işğalçı siyasətinə dəstək verməyəcək, həm də yaxın qonşusu kimi İrandan üz çevirməyəcək”.

Xanım politoloq bununla belə güman etmir ki, Amerika İranla müharibə edəcək: “ABŞ-in siyasəti hələ ki twitter üzərindən hədə-qorxudan uzağa getmir.

Vaşinqton bilir ki, Tehrana savaş açarsa, regionda tək İran yox, Rusiya və Türkiyə ilə də üz-üzə qalmış olacaq.

İran heç də hərbi-tehniki qüdrətinə görə zəif sayıla bilməz. Nə qədər iqtisadi sanksiyalar olsa da, çox güclü ordusu var. Rəsmi sənədlərə əsasən bu gün 350 mindən çox əsgəri qüvvəsi var.

Eyni zamanda İran İslam İnqilabı Keşikçiləri ordusunun (SEPAH) böyük dəstəyini nəzərə almaq lazımdır.

Ona görə də müharibə ehtimalı azdır və Azərbaycan bu gərginlikdə, geosiyasi proyektlərin içində balanslı siyasət yürütməyə çalışacaq”.

Politoloq Tofiq Abbasovun “Yeni Müsavat”a bildirdiyinə gə-

rə, yeni münaqişə ocaqları, qaynar nöqtələr dünya nizamını pozmağa səbəb olur. Onun fikrincə, beynəlxalq hüquq işləmir:

“Fövqəldövlətlər isə beynəlxalq hüququ əsir götürüblər və özlərinə sərf edən şəkildə bu hüquqdan istifadə, manevr edirlər, beynəlxalq hüququn pozulmasına münasibət bildirmirlər.

Belə də mürtəcə qüvvələr fəallaşır, öz işini görür. Necə ki, biz Ermənistanın davranışlarında bunu illərdir görməkdəyik”.

Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycan dünyanı siyasi təsisatlarından Qarabağın işğalına hüquqi qiymət verilməsini gözləyir: “İllərdir ki, bu vəziyyət davam edir. Beləcə sürüşkən vəziyyət yaranır və münaqişələr qızışır, yeni ocaqlar yaranır, separatçılıq meyilləri alovlanır, yeni istilələr olur. Buna qarşı dünyadakı sağlam qüvvələr səfərbər olmalıdır və vahid cəbhədən çıxış etməlidirlər”.

T.Abbasov 40 ildir Fars körfəzində münaqişə ocağı yarandığını qeyd etdi: “Amerika 1979-da regionda iflas etdikdən sonra İrana kin nümayiş etdirir. Tramp deyir ki, bizim İran xalqı ilə problemimiz yoxdur.

Tehran isə bildirir ki, körfəz dövlətləri ilə danışıqlara hazırıq,

gəlin birlikdə regionun problemlərini həll edək. İran bununla dünyaya mesaj verir ki, axı, Amerikanın bu bölgədə nə işi var, nə axtarır. Çünki bölgə dövlətləri regionun problemini müzakirə və həll edə bilərlər. ABŞ-a bu regionun nə aidiyyəti var?

Qoy Səudiyyə Ərəbistanı, Bəhreyn, İran və s. körfəz ölkələri bir araya gələrək danışıqlar aparsınlar. Sadəcə, Amerika hegemon qüvvə olduğunu nümayiş etdirir və bəyan edir ki, dünyanın nizamının açarı məndədir”.

Siyasi ekspert Elxan Şahinoğlu qəzetimizə prezidentin çıxışını şərh edərkən bir sıra məqamlara diqqət çəkdi. Onun fikrincə, dünyada və bölgədə vəziyyətin gərginləşdiyi göz qarşısındadır:

“İran məsələsi, bizdən uzaq olsa da Şimali Koreya gərginliyi, Ukrayna-Rusiya münasibətləri ortadadır.

Bu münaqişələrin həll yolu tapılmaz və dünyada gərginlik yadradır. Qarabağ məsələsi dondurulmuş münaqişə olsa da, gərginlik var. Bu günlərdə mayorumuz şəhid oldu və cəmiyyət tələb edir ki, düşməne sərt cavab verilsin. Yeni, Avrasiya bölgəsi qaynarıq və Suriya prosesi də bitməyib”.

Analitikin fikrincə, prezident vətəndaşlara mesaj çatdırır ki, sülh bölgəsində yaşayırıq: “Dövlət başçısı demək istəyir ki, bura Skandinaviya deyil. Ona görə də sabitlik və təhlükəsizlik haqda hər an düşünməliyik. Çünki düşməni atəşkəsi pozmaqda davam edir”.

Bu arada “Bloomberg” agentliyinin yazarı Dennis Rossun şərhinə görə, ABŞ-la danışıqların dəyərinə bir neçə on il boyunca şübhə altına alan Xəməni istəmir ki, ölkə vətəndaşları düşünsün ki, Vaşinqtona güzəştə gedib.

O, əvvəlcik hesab edir ki, amerikalılarla danışıqlar “zəhər”dir. **İran prezidenti Həsən Ruhani** bildirib ki, indiki durum danışıqlara başlamağa uyğun deyil, ona görə də seçiminiz müqəmmətdir.

Tramp üçün yeganə önəmli kriteriya budur ki, yeni nüvə sazişi Obamanın imzaladığı nüvə sazişindən yaxşı çıxsın.

Sazişin ən aşkar mükəmməlliyi İran uranını zənginləşdirməyə məhdudiyyət müddətini uzatmaq ola bilər. Məsələn, 2030-cu ilədək məhdudiyyət qüvvəsini 2045-ci ilədək uzada bilərlər.

□ **Emil SALAMOĞLU,** “Yeni Müsavat”

Ərəblər Tehrana qarşı

Məkkədə keçirilən Ərəb Liqası, Körfəz Əməkdaşlıq Təşkilatı və İƏT konfranslarının əsas gündəmi İran olub, ərəblər İrana qarşı ABŞ müdaxiləsini dəstəkləyəcəklərini elan ediblər

Mayın 30-da Səudiyyə Ərəbistanının Məkkə şəhərində Körfəz Əməkdaşlıq Təşkilatı və Ərəb Liqasının fəvqəladə toplantıları keçirilib. Səudiyyə Ərəbistanı kralı Salman bin Əbdülvəziz təşəbbüsü ilə çağırılmış və ard-arda keçirilən hər iki toplantı İran əleyhinə şüarlarla yadda qalıb.

21 ərəb dövlətinin təmsilçilərinin qatıldığı Məkkə konfransında ilk olaraq Körfəz Əməkdaşlıq Təşkilatının toplantısı keçirilib, ardınca isə ərəb liderlər Ərəb Liqasının toplantısında bir araya gəliblər. Sammitin yekun sənədində ənənəvi olaraq Fələstin məsələsi deyil, İran mövzusu ön planda olub. Fələstin mövzusu isə ikinci sırada gəlib. Yekun bəyanatda yalnız İraq etiraz edib.

Ərəb Liqasının yekun bəyanaməsində İran istehsalatı olan ballistik raketlər vasitəsilə Yəməni ərazisindən Səudiyyə Ərəbistanına atəş tutulması, İranın BƏƏ-yə məxsus 3 adanı (*Böyük Tunb, Kiçik Tunb və Əbu Musa adaları - K.R.*) işğal etməsi, Suriya münaqişəsinə müdaxiləsi və Suriyanın ərəzi bütövlüyünə təsir etməsi, Bəhreyninin daxili işlərinə qarışması və buradakı terror təşkilatlarını dəstəkləməsi qınanıb.

Bundan başqa ƏL-nin yekun sənədində Fələstin münaqişəsi ilə bağlı Ərəb Liqasının daha əvvəl qəbul etdiyi qərarlar dəstəklənib. Mətdə 2002-ci ildə Livanın paytaxtı Beyrutda qəbul olunmuş Ərəb Sülh Planına sadiqlik vurğulanır. Qeyd edək ki, Beyrut sənədində Fələstin ərazilərinin işğalının dayandırılması, İsrail qüvvələrinin 1967-ci il savaşından əvvəlki sərhədlərə geri dönməsi, paytaxtı Şərqi Qüds olmaqla Fələstin dövlətinin qurulması təklif olunurdu.

Ancaq aydın məsələdir ki, İsrail bu planı qəbul etmir və üstəlik Trampın müşaviri Cared Kuşnerin müəllifi olduğu Yaxın Şərq Ərəb Sülh Planına əsasən işğal olunmuş torpaqlar İsraildə qalacaq. Əksər ərəb ölkələri isə hazırda bu

plana etiraz etmir və sülh planında İsrail və ABŞ hökuməti ilə əməkdaşlıq etməyə hazırlaşır. İyunun sonunda Bəhreynə keçiriləcək Yaxın Şərq sülhünə həsr olunmuş toplantının Bəhreynə keçirilməsi ərəb ölkələrinin bunla razılaşdığına işarədir.

Ərəb Liqasının baş katibi Əhməd əbu Qeyt tədbirin sonunda bildirib ki, İraq Məkkə sammitinin yekun bəyanaməsinə imza atmaqdan imtina edib. Baş katib deyib ki, İraq Səudiyyə Ərəbistanı və körfəz ölkələrini hədəfə alan bütün hücumları qınasa da, Məkkə bəyanaməsinin mətninin yazılmasına qatılmadığı üçün sənədin hazırkı formasına etiraz edib.

Qeyd edək ki, sammitdə çıxış edən İraq prezidenti Bərhum Saleh bildirib ki, körfəzin təhlükəsizliyi həm də İraqın təhlükəsizliyidir. İraq prezidenti deyib ki, əgər bu böhran danışıqlarla həll olunmasa, savaş doğru gedə bilər. O, ölkəsinin qonşularla əməkdaşlığa ehtiyac duyduğunu bildirdi.

Sammitin yekun bəyanna-

məsində körfəz ölkələri ilə ABŞ bölgədə təhlükəsizlik və sabitliyin əldə edəcək anlaşmaların olmasına işarə edilib və körfəz ölkələrinin ABŞ-ın İrana qarşı yönəlmiş addımlarını dəstəkləməyəcəyi vurğulanıb.

Körfəz Əməkdaşlıq Təşkilatı və Ərəb Liqasının sammitlərindən sonra Məkkədə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının 14-cü sammiti öz işinə başlayacaq. Ehtimal ki, burda da İran məsələsi ön mövzu olacaq.

Yeri gəlmişkən, bu, Məkkədə keçirilən son tədbir deyil. Bundan əvvəl daha bir toplantı isə mayın 27-30-da Dünya İslam Birliyi (Rabitəti Ələmi İslami) təşkilatının Məkkədə keçirilən növbəti toplantısı olub. Beynəlxalq konfransda İslam birliyi və mötədil yol kimi ənənəvi mövzular müzakirə olunsada, əsas hədəf ərəb-müsəlman ölkələrinin Səudiyyə Ərəbistanı ətrafında formalaşmaqda olan yeni koalisiyasına həm də dini-ideoloji zəmində baza hazırlamaqdır. Çünki bilindi ki, daha əvvəl, yeni konkret olaraq “Soyuq müharibə” illərində

bu təşkilat sovetlərə qarşı dini-ideoloji işin aparılmasını həyata keçirən əsas müsəlman təşkilatlarından biri olub. Belə görünür ki, analoji koalisiyanın indi də İrana qarşı qurulması planı həyata keçirilir.

Xatırladaq ki, İran və körfəz ölkələri, xüsusən də Səudiyyə Ərəbistanı arasında münasibət daha əvvəl də gərgin olub. Ancaq bu ayın əvvəlində ABŞ Fars körfəzinə əlavə qüvvə göndərməyə başladığından sonra münasibətlər daha da gərginləşib. ABŞ rəsmiləri İranın regionda təxribat hazırlayacağı ilə bağlı kəşfiyyat məlumatı aldıqdan sonra bu addımın atıldığını bildirdilər. ancaq daha sonra mayın 12-də Oman körfəzində ikisi Səudiyyə Ərəbistanı, biri Norveç, biri BƏƏ-yə məxsus 4 neft tankeri naməlum qüvvələrin hücumuna məruz qalıb. Bundan bir neçə gün sonra isə Səudiyyə Ərəbistanına məxsus neft kəmərləri Yəməni husiləri tərəfin-

dən dron hücumuna məruz qalıb. Bir həftə sonra isə Bağdadda ABŞ səfirliyinə naməlum qüvvələr raket atıb. Bu hücumların məsuliyyətini üzərində alan olmasada, (yalnız Səudiyyə neft kəmərlərinə hücumu husilər öz üzərlərinə götürüb - K.R.) iki gün əvvəl ABŞ prezidentinin müşaviri Con Bolton körfəzdə gəmilərə hücumla görə İrani ittiham edib.

Bundan sonra Səudiyyə Ərəbistanı ərəb ölkələrinə müraciət edərək təcili sammit təşkil edib. Müşahidəçilər bu fəaliyyətləri körfəzdə, ümumiyyətlə, ərəb dünyasında İrana qarşı koalisiya yaradılması cəhdi hesab edirlər. Bir qədər əvvəl ərəb ölkələrinin hərbi bloku, şərti olaraq “Ərəb natosu” adı verilen təşkilat da formalaşdı. Ardıcıl keçirilən 4 toplantı İrana qarşı hərbi-siyasi və dini-ideoloji güc mərkəzi yaratmağa hesablanıb.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,** “Yeni Müsavat”

Arif Əsgərovdan baldızına hədə - "Uşaqlarını həbsdə çürüdəcəyəm"

Lətifə Hüseynova: "İbtidai istintaqda da, məhkəmələrdə də imkan vermədi ki, həqiqət, uşaqların günahsızlığı üzə çıxsın" "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) sədri vəzifəsində çalışmış Arif Əsgərov baldızına hədə dolu mesajlar yollayır. Səbiq baş dəmiryolçu baldızına övladları Emin və Rahib Hüseynovları uzun müddət həbsdə saxlatdıracağını çatdırır.

Bu haqda "Yeni Müsavat"a Arif Əsgərovun baldızı Lətifə Hüseynova bildirib: "Ordan-burdan xəbər gəlir ki, Arif Əsgərov uşaqlarının həbsdən çıxmalarına imkan verməyəcək. Onun qardaşı vaxtilə ədliyyədə işləyib. Ola bilər ki, əlaqələri qalıb. Rahibə həbs yerində bir dustaq yaxınlaşıb və "Arif Əsgərovun pullarını niyə yedin" şəkilində hədə-qorxu gəlib. Rahib də deyib ki, onun pullarını oğlu yeyib, günahını da bizim uşaqların üstünə atıblar".

Lətifə Hüseynova övladlarının işi ilə bağlı Ali Məhkəməyə müraciət etməyə hazırlaşdıqlarını deyib: "Arif Əsgərov bilir ki, mənim uşaqlarımda günah yoxdur. Amma hər ikisini həbs etdirdi. İbtidai istintaqda da, məhkəmələrdə də imkan vermədi ki, həqiqət, uşaqların günahsızlığı üzə çıxsın. Ümidimiz Ali Məhkəməyədir, bəlkə orada ədalətli qərar verilər. Bu işi yenidən araşdırmalıdır. Görəcəklər ki, mənim uşaqlarım orada yığılan pulların qeydiyyatını aparıb, Elnarın dediklərini icra ediblər. Ali Məhkəmə bu məsələyə ədalətli baxmalıdır".

Arif Əsgərovun bacanağı İsmayıl Hüseynovun övladları Emin və Rahib Hüseynovlar hər biri 9 il iş alıblar. Hazırda cəzaçəkmə yerlərindədirlər.

Rahib Hüseynov Arif Əsgərov Dəmiryol İdarəsinin rəisi olduğu dövrdə orada marketing və satış idarəsinin müdiri işləyib. O, müxtəlif adamlardan biznes qurmaq adı ilə milyonlarla pul alıb aldatmaqda suçlanır. İttihama görə, R.Hüseynov pulunu aldığı zərərçəkmişlərə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC üçün xaricdən yataq dəstləri gətiriləcəyini, qazancın 20 faizinin onlara verilecəyini vəd edib. Bu iş üzrə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə proses keçirilərkən Rahib Hüseynov zərərçəkmişlərdən alınan pulları xalası oğlu Elnara verdiyini deyib. Əlindəki qeydiyyat kitablarını, səs yazılarını təqdim edib. Bununla belə Elnar Əsgərov məhkəmədə şahid, o isə təqsirləndirilən şəxs qismində dindirilib. Lətifə Hüseynova deyir ki, bütün bu problemlər Arif Əsgərov vəzifədən çıxarıldıqdan sonra yaranıb. Elnar Əsgərovun pullarını aldığı şəxslər onları narahat etməyə başlayıblar, pulları geri tələb ediblər. Həmin günlərdə Əsgərovlar ailəsinin təkidi ilə onun oğlu Rahib Hüseynov Türkiyəyə göndərilib, orada ailəsi ilə birgə 2 nəfərin nəzarəti altında saxlanıb. Daim Elnar Əsgərov Rahiblə telefonla danışır. L.Hüseynova həmin günlərdə oğlunun Türkiyədə öldürülməsi təhlükəsi də olduğunu söyləyib. Lətifə Hüseynovanın sözlərinə görə gəlini uşaqları ilə birgə Arif Əsgərovun təklifi əsasında Türkiyədən Azərbaycana qayıtarlıb. Həmin vaxt gəlini ona deyib ki, oğlunu tək buraxmasın.

Lətifə Hüseynova deyir ki, Rahib Hüseynov xalası oğlu Elnar Əsgərovun adamlardan aldığı pullara görə elə onun göstərişi ilə faizlər ödəyib. Elnar Əsgərovun milyonlarla manat pulu Türkiyədə saxlanması haqda da xəbərlər vardı. Hətta belə iddialar da yayılmışdı ki, Elnar Əsgərov pulları Türkiyədə Mehriban adında qadında saxlayır. Adamlardan yığılan pulların Elnar Əsgərovda olmasını deyən Hüseynovlar onun Türkiyədə əlaqələrinin olmasını təsdiqləyirlər. Deyirlər ki, onun pulları Mehriban adlı qadında saxlanması haqda eşitsələr də, buna dair əllərində konkret fakt yoxdur.

Onlar qeyd edirlər ki, Arif Əsgərovun qurduğu oyunlar səbəbindən Bakıdakı evləri, mal-mülkləri əllərindən çıxıb, iki oğlu həbs edilib: "Əsas günahkar Elnar Əsgərov azadlıqda gəzir. Qeydlər var, Elnar Əsgərova pul verənlər 5 il faiz alıb. Bundan başqa Arif Əsgərovun Qubada səbiq müdafiə naziri Səfər Əbiyev və keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla qonşuluqda villasının olduğu, Qəbələ, İsmayilli rayonlarında da dəbdəbəli evlərinin varlığı haqda da məlumatlar var".

Qeyd edək ki, vaxtilə normal maddi imkanı olan İsmayıl Hüseynov hazırda müflis durumdadır.

□ **ELŞƏN,**
"Yeni Müsavat"

Dünya mətbuatı yenə Londonda "korrupsioner ovu"ndan yazır. Artıq Zamirə Hacıyeva tək deyil, onun kimi əmlakları, var-dövlətinin mənbəyi haqda hesabat vermək öhdəliyi üzərinə qoyulan daha bir şəxs var. Bu haqda bbc.com məlumat yayıb. Dünyanın dörd bir tərəfindən axışır Londona gələn korrupsionerlərə və digər cinayətkarlara qarşı kampaniya davam edir.

sab edir və iddia edir ki, pullarını qanuni yolla qazanıb. Tabloidlər onun bahalı univermada milyonlar xərcləməsi; şəxsi təyyarə, Londonun dəbdəbəli rayonlarında evlər və möhtəşəm bir əyalətdə qolf sahəsi olan malikəne alması barədə palaz-palaz məqalələr yazırlar.

Zamirə Hacıyeva Londonda məhkəməyə çəkiləndən çox maraqlı bir sual aktuallaşdır - Londonda onun adına

qa söhbətin mövzusu. Britaniya hökuməti deyir ki, bu, həmin ölkələrin hakimiyyətləri ilə danışıqlarda müəyyən ediləcək.

"Şübhəli var-dövlət" sahiblərinin özləri ilə bağlı heç bir tədbir görülməyəcək, çünki məlum qazanla alınmış mülklərin müsadirəsi prosesinde onlar günahkar elan edilmirlər. Bu, sorğu çərçivəsində aparılan mülki prosesdir, daha ciddi sübutlar tələb

va isə 4 ildən çoxdur ki, Böyük Britaniyada yaşayır. Bu ölkənin Daxili İşlər Nazirliyi ona Britaniyada varlı sahibkarlar üçün nəzərdə tutulmuş viza ilə yaşamaq icazəsi verib. 2 il öncə ailənin vəkili Aqil Layıcov bankirin xanımının yaxalanıb gətirilməsi məqsədilə Londona xüsusi əməliyyat qrupu göndərildiyini demişdi. Sonradan Cahangir Hacıyev də bu məsələyə kinayəli reaksiya verərək həmin uğursuz əmə-

Londonda "korrupsioner

ovu" davam edir

Zamirə Hacıyevanın məhkəməsi yaxınlaşır; bahalı əmlaklar müsadirə, özü isə 2 illik həbs oluna bilər

Naməlum mənşəli var-dövləti olan rusları və digər keçmiş sovet respublikalarından gələnleri "ovlamağa" davam edəcəklərini bildiren müstətiqlər ikinci "qurbanı" sorğuya çəkiblər.

Ali Məhkəmənin sanksiyasına əsasən onlar dəyəri 100 milyon dollardan çox olan elit yaşayış obyektlərinə həbs qoyublar. Həmin mülklərin sahibi Londonun dəbdəbəli rayonlarında yerləşən bu ev və mənzillərin qanuni pullarla alındığını sübut edə bilməsə, onları itirəcək. Antikorrupsiya kampaniyasının ilk qurbanı öz vətəninə oğurluğa görə məhkum edilmiş azərbaycanlı bankir Cahangir Hacıyevin arvadı Zamirə Hacıyeva olub. Ötən payız ona debüt orderi - "əsaslandırılmamış var-dövlət" sahibinə pullarının qanuni yolla qazanıldığını sübut etmək məsuliyyətini qoyublar. Hacıyevlər də Azərbaycandan çıxarılan pulları məhz əmlaka yatırıblar.

İkinci qurbanın adı açıqlanmışdır, amma onun tanınmış siyasi fiqur olduğu, üstəlik, ağır cinayətdə iştirakıyla bağlı şübhələr olduğu bilinir. Həmin şəxsin milliyyəti də məlum deyil, amma Böyük Britaniyanın Cinayətkarlıqla Mübarizə Milli Agentliyi (NCA) birinci orderdən sonra bəyan etmişdi ki, növbəti 6-8 işin fiqurantları Afrika, Cənubi Asiya, Rusiya və keçmiş SSRİ respublikalarının vətəndaşları olacaq. NCA bildirib ki, həbs edilən hər 3 obyekt ofşor şirkətlərin mülkiyyəti olaraq göstərilib və 80 milyon funta satın alınıb. Obyektlərin cari qiyməti açıqlanmışdır, amma hazırda daha baha olacaqları təxmin edilir. Birinci işdə Azərbaycan Beynəlxalq Bankının keçmiş rəhbərinin xanımı Zamirə Hacıyeva adının açıqlanmamasıyla bağlı məhkəməyə müraciət etmiş, amma rədd cavabı almışdı. Hacıyeva özünü günahsız hə-

olan və üzərinə həbs qoyulmuş əmlaklar müsadirə edilərsə, kimə qalacaq? Axı bu pullar Azərbaycan xalqından, dövlətindən oğurlanıb...

Londonda elit əmlaklar naməlum mənşəli kapitalı yerləşdirmək üçün ən populyar obyektlərdir. Hacıyevlər də Azərbaycandan çıxarılan pulları məhz əmlaka yatırıblar.

Yeni kampaniyanın hədəfi müştəhəkil cinayətkarlıq və oğurluq pulları Böyük Britaniyada "yuyan" - ilk növbədə əmlak alan əcnəbi korrupsionerlərdir. İctimai fəallər və hiddətli vətəndaşlar çoxdandır ki, hakimiyyəti kapitalın mənsəyinə göz yummaqda və Londonu "camaşırxanaya" çevirməkdə günahlandırılırlar. Ötən il bu məsələ, nəhayət, parlamentdə də müzakirəyə çıxarıldı və hökumət hərəkətə keçdi. Həm Hacıyeva, həm də yeni "qurban" xərclədikləri pulların qanuni mənsəyini sübut etsələr, iş bağlanacaq və əmlak qoyulan həbs götürülməyəcək. Bunu etməsələr, NCA məhkəmədən mülklərin müsadirə edilməsinə xahiş edəcək, sonra da onları satacaq. Əldə olunan vəsait Böyük Britaniyanın mülkiyyətinə keçəcək. Bu pulların əmlakı müsadirə olunanların vətəninə qaytarılıb-qaytarılmayacağı bağ-

edən cinayət araşdırması deyil.

Amma hakimiyyət order verilən şəxsin göstərişlərin icrasını zamanı kələk gəldiyini düşünsə, cərimə və 2 illik həbs cəzası nəzərdə tutan cinayət işinin başlanmasına da qərar verə bilər...

Londonda Zamirə Hacıyeva ilə bağlı araşdırmaların nəticəsindən asılı olmayaraq onun Azərbaycanda həbs təhlükəsi qalacaq. Mümkündür ki, Hacıyeva Londonda mülkləri müsadirə edilməklə canını qurtara biləcək. Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları hələ 2016-cı ilin yayında Zamirə Hacıyevanın mənimmədə ittiham olunduğunu bəyan edib. Məhkəmənin hökmünə görə, Zamirə Hacıyeva və digərləri müştəhəkil cinayətkar qruplaşma yaradıb. Qruplaşmanın Beynəlxalq Bankın "talanmasında" iştirak etdiyi iddia olunur. Bankdan mənimmənilən pullarla Zamirə Hacıyeva və ailə üzvlərinin təyyarə biletləri, zinet eşyaları alındığı, təhsil haqlarının ödənilməsi, Avropanın dəbdəbəli istirahət mərkəzlərində istirahət etdikləri, gözəllik salonlarında, restoranlarda xərcləndiyi iddia edilib.

□ **E.MƏMMƏDLİYEV,**
"Yeni Müsavat"

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin regiona növbəti səfəri başa çatdı. Diplomatların yaydıqları bəyanatda səfərin əsas məqsəd kimi tərəflər arasındakı təmas xəttində və dövlət sərhədindəki mövcud vəziyyəti qiymətləndirilmək, habelə Azərbaycan prezidenti ilə Ermənistan baş naziri arasında martın 29-da, xarici işlər nazirləri səviyyəsində isə aprelin 15-də aparılmış müzakirələri davam etdirməklə bağlı olduğu bildirilir. Eyni zamanda, cəbhə xəttindəki son insan tələfatından dərin narahatlıq ifadə olunur, tərəflər gərginliyin daha da artması naminə maksimum təmkinli olmağa çağırılır.

Həmsədrlərin budəfəki səfəri ilə bağlı ən mühüm və kritik məqam da onların bölgədə, daha dəqiqi, Bakıda olarkən Azərbaycan Ordusu hərbiçisinin erməni snayper atəşi nəticəsində həlak olmasıdır. Bu, şəkk-şübhəsiz, düşmən tərəfin növbəti təxribatıdır, onsuz da kövrək olan sülh danışıqlarının torpedalanmasıdır və cavabı sözsüz ki, mütləq verilməlidir.

*****

İnsidentlə bağlı Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi artıq bəyanat yayıb. "Xüsusi qeyd etmək istərdik ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin bölgəyə səfəri zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən törədilən bu qanlı əməl təxribat xarakteri daşıyır və

münaqişənin həlli üzrə aparılan danışıqları pozmağa xidmət edir. İşğalçı Ermənistan rəhbərliyinin sözdə münaqişənin həlli üzrə sülh şəraitinin yaradılması bəyanatlarının real və praktiki addımlarla müşayiət olunmadığını, əksinə, Ermənistanın təxribatçı fəaliyyəti ilə sülh danışıqlarına xələl gətirmək niyyətini açıq şəkildə nümayiş etdirən bu qanlı əməl qəti qəbul edilməzdir və danışıqlar prosesinə zərbə vurur. Törədilmiş qanlı cinayətin bütün mümkün mənfi nəticələrinə görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın üzərindədir", - deyərək bəyanatda vurğulanıb.

Mümkün nəticə deyərək, əlbəttə ki, Azərbaycan tərəfinin adekvat cavab addımları nəzərdə tutulur. Çünki bu, öten

Ermənistandan Gürcüstan və Azərbaycana qarşı növbəti təxribat

Ermənistan növbəti dəfə Azərbaycan və Gürcüstanı qarşı təxribatçı addım atıb. Ermənistan KİV-nin xəbərinə görə, tanınmamış "Cənubi Osetiya Respublikası"nın lideri Anatoli Bibilov Azərbaycanın işğal altındakı Dağlıq Qarabağ torpaqlarına səfər edib (modern.az). Geniş nümayəndə heyətinin tərkibində Qarabağa gələn Bibilovun Ermənistan ərazisindən keçərək gəldiyi məlumdur.

Saxta "dövlət"lər arasında keçiriləcək futbol üzrə "Avropa çempionatı" izləmək üçün Qarabağa gələn separatçı lider Gürcüstanı qarşı tənqidçi çıxışlar edib.

İşğalçıya ikinci "aprel"

qulaqburması" verməyin zamanı

Düşmənin təmas xəttindəki son təxribatı müharibəni bir az da yaxınlaşdırdı; **politoloq**: "Hərbiçimizin şəhid olmasına görə işğalçı cəzalandırılmalıdır"; Azərbaycan qardaş Türkiyə ilə daha bir təlimə başlayır...

ilin oktyabrında Düşənbədə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri arasında əldə edilmiş şifahi razılaşmadan sonra qeydə alınan ən böyük insidentdir. Bəllidir ki, həmin anlaşmadan sonra təmas xəttində gərginlik xeyli azalmışdı.

"Həmsədrlərin İrevandan sonra Bakıda olduğu gün erməni separatçılarının atəşkəsi pozaraq hərbiçimizi şəhid etməsi təsadüfi deyil. Məntiqə hərbiçimizin şəhid edilməsi və cəbhə bölgəsində sabitliyin pozulması Nikol Paşinyanın maraqlarına cavab verməməlidir. Çünki o da bilir ki, bir neçə gün sonra cavab atəşi ilə Ermənistan ordusu da itki verəcək. Bəs onda atəşkəsi pozmaq əmri hardan və kimdən - İrevandan, yoxsa Xankəndidən verilib?"

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlunun sözlərinə görə, Azərbaycan üçün bu sualın cavabının elə bir əhəmiyyəti yoxdur. "Çünki həm İrevandakılar, həm də Xankəndidəkilər işğalçılardır. Buna baxmayaraq, Xankəndidəkilər bölgədəki vəziyyəti gərginləşdirməklə Paşinyanın hakimiyyətini laxlatmağı planlaşdırırlar. Bunu son açıqlamalarının birində Pa-

şinyan da gizlətməyib. O faktiki demişdi ki, eks-prezident Robert Köçəryana tabe olan separatçılar bölgədəki kiçik müharibə başlatmaqla Ermənistan hakimiyyətinin mövqelərini zəiflətməyi planlaşdırırlar. Köçəryan tərəfdarları həmin planı həyata keçirə bilsinlər?" - deyərək politoloq sual edib.

Onun sözlərinə görə, atəşkəsi pozanlar həmsədrləri də pis vəziyyətdə qoyublar: "Güya vasitəçilər Bakıya gəlmişdilər ki, xarici işlər nazirlərinin öten görüşündəki şifahi razılaşmaların yerinə yetirilməsi təmin etsinlər. Elə bəyanatlarına da bu başlığı çıxarmışdılar. "Həmsədrlər əvvəlcədən istənilədiyi kimi, konkret təkliflər təqdim edə bilsinlər". Söhbət humanitar və təhlükəsizlik tədbirlərindən gedir. Ancaq hansı təhlükəsizlik tədbirindən danışılır ki, atəşkəs pozulur, hərbiçimiz şəhid edilir və ya hansı humanitar tədbirdən danışılır ki, var gücləri ilə erməni futbolçunun Bakıya gəlişinə mane olmaqla milli ədavəti daha da qızıdırırlar? Elə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında Ermənistanın təxribatçı və qanlı əməlinin qəti qəbul edilməz olduğu və

danışıqlar prosesinə zərbə vurduğunu bildirilir".

Siyasi ekspert hesab edir ki, Ağdam istiqamətində açılan atəş həmsədrlərin bu səfərini və təkliflərini də puça çıxardı və bunun günahkarı təmas xəttinin o tərəfindəki güc və ya güclərdir: "Bütün hallarda hərbiçimizin şəhid olmasına görə qarşı tərəf cəzalandırılmalıdır. Başqa alternativ yoxdur".

*****

Maraqlıdır ki, insidentdən bir qədər qabaq müdafiə naziri Zakir Həsənov təmas xəttinin elə həmin istiqamətində olarkən düşmənin hər hansı təxribatının qarşısını bütün silah sistemlərindən istifadə olunmaqla alınması barədə göstəriş vermişdi. Odu ki, Azərbaycan Ordusunun şəhid zabitin qanının yerdə qoymayacağına əminik. Əks halda, işğalçı daha da azğınlaşa bilər. Şəhidlərimizin qisasını almaq üçün bəlkə də düşməne ikinci bir "aprel qulaqburması" verməyin zamanı çatıb.

Silahlı qüvvələrimizin döyüş potensialı buna tam imkan verir. Son vaxtlar ordumuzun maksimum döyüş şəraitinə yaxınlaşdırılmış intensiv təlimləri, o sırada qardaş Türkiyə ilə ke-

çirilən hərbi təlimlər işğalçı qüvvələr üçün heç bir şans saxlamır.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanla qardaş Türkiyə arasında imzalanmış hərbi əməkdaşlıq haqqında sazişə əsasən, iyunun 7-dən 11-dək Naxçıvanda "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" birgə döyüş atışlı taktiki təlimi keçiriləcək. Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumata görə, təlimə hazırlıq çərçivəsində iki qardaş ölkənin dövlət bayraqlarının dəyişmə mərasimi keçiriləcək.

Bayraqdəyişmə mərasimində iştirak etmək üçün Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun bayraq taqımı Naxçıvan şəhərindən Sədərək sərhəd-keçid məntəqəsinə-Araz çayı üzərindəki "Ümid" körpüsünə doğru yürüşə başlayıb. Eyni zamanda, Türkiyə Respublikasının bayraq taqımı da Qars şəhərindən Sədərək sərhəd-keçid məntəqəsinə doğru yürüş edib. "Ümid" körpüsü üzərində Azərbaycan və Türkiyənin dövlət himnləri səsləndirildikdən sonra iki qardaş ölkənin dövlət bayraqlarının dəyişmə mərasimi keçirilib.

Son vaxtlar Azərbaycanda nağdsız ödənişlərin genişləndirilməsi istiqamətində bir sıra addımlar atılır. Bu addımların bir qismi stimullaşdırıcı karakter daşıyarsa, digər qismi də inzibati metodları ehtiva edir. Hələlik bu addımların effektiv nəticələndiyini söyləmək mümkün deyil. Belə ki, bu günlərdə "Moody's" beynəlxalq reyting agentliyinin yaydığı hesabatla görə, hazırda Azərbaycanda plastik kartların dövriyyəsi əhalinin gəlirinin təxminən 6 faizini təşkil edir ki, bu göstərici üzrə ölkəmiz yalnız Tacikistanı qabaqlayır.

Plastik kartlardan istifadə səviyyəsinin aşağı olmasını əksər ekspertlər bunun üçün zəruri infrastrukturun olmaması ilə əsaslandırır. Belə ki, kartları olan insanlar belə müxtəlif xidmətlərin, aldığı məhsulların dəyərini kartla ödəmək istədikdə böyük çətinliklərlə üzləşirlər. Rayonlarda bu çətinliyin kökündə ödəniş etmək üçün lazım olan postterminalların olmaması dayanırsa, Bakıda problem mövcud postterminalların əksər hallarda işləməməsidir. Son vaxtlar postterminalların işləməməsi faktlarının sayı getdikcə artır. Xüsusilə də axşam saat 18.00-dan sonra ən böyük xidmət müəssisələrində belə kart vasitəsilə ödəniş problemə çevrilir. Xidmət personalının getirdiyi əsas argument postterminalın işləməməsi, yaxud sistemdə hansısa problemin yaranmasıdır.

Bütün ölkə üzrə müşahidə edilən bu halı Milli Məclis üzvləri də qeyd edirlər. Belə ki, dövlət büdcəsinin ödənilməsi icrası müzakirə olunarkən Milli Məclisin spikeri Oqtay Əsədov Milli Məclisin bu gün keçirilən plenar iclasında parlamentin sədri Oqtay Əsədov postermi-

"Postterminal işləmir" iddialarının arxasındakı qara niyyət

Vergilər Nazirliyindən açıqlama: "Vergi ödəyicisi postterminalların iş günü müddətində fasiləsiz olaraq işlək vəziyyətdə olmasını təmin etməlidir"

nalların işləməməsindən şikayətlənib. Spiker vergilər naziri Mikayıl Cabbarova müraciət edərək deyib ki, postterminalların fəaliyyəti haqqında bir qərar fikirləşmək lazımdır: "Süretli internet və digər imkanlar, bir sözlə, hər cür şərait qurulub. Belə olan halda, postterminal niyə işləməli deyil? Deputatların 30-40 faizi şikayət edir ki, nə edək, postterminal işləmir? Əməkhaqqını kartla alırıq, gerek hər dəfə kartdan pul çı-

xaraq? Xahiş edirəm ki, bu məsələni diqqətdə saxlayın".

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda postterminalların quraşdırılmasına 2000-ci illərdən başlanıb. 2016-2017-ci illərdə ölkədə postterminalların sayı kəskin azalıb. Belə ki, 2016-cı ilin sonuna 73 mindən yuxarı olan postterminalların sayı 2017-ci il ərzində 6 335ədəd azalaraq 2018-ci il yanvarın 1-nə 65 471 ədədə enib. Bunun da 37

068-i və ya 56,6 faizi paytaxt, 28 403-ü və ya 43,4 faizi regionlarda yerləşdirilib.

Müxtəlif müəssisələrdə postterminalların işləməməsi ilə bağlı "Yeni Müsavat"ın sorğusuna Vergilər Nazirliyindən verilən məlumata görə, nağdsız ödənişlərin aparılması üçün "İstehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 17-ci maddəsinə uyğun olaraq poster-

terminalların quraşdırılmasını təmin etmək vergi ödəyicisinin vəzifələrinə aid edilib: "Ticarət, məişət və digər xidmətlərin göstərilməsi zamanı müştərilərlə hesablaşmaların aparılması, vergilərin və dövlət orqanları tərəfindən göstərilən xidmətlərə (işlərə) görə dövlət rüsumlarının və haqlarının ödənilməsi üçün təsərrüfat subyektlərində postterminalların quraşdırılması, qeydiyyatı, istifadəsi və tətbiqi ilə bağlı digər münasibətlər Nazirlər Kabinetinin 4 oktyabr 2012-ci il tarixli 219 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ərazisində postterminalların quraşdırılması, istifadəsi və tətbiqi Qaydaları" ilə tənzimlənir. Qaydalara görə, postterminal kart sahibinin rahat görə biləcəyi yerdə yerləşdirilməlidir. Əməliyyatçı (təsərrüfat subyektinin postterminalından istifadə etməyə səlahiyyəti olan əməkdaşı) təsərrüfat obyektinin işlədiyi müddətdə (məsələn, saat 9.00-18.00) kart istifadəçisi olan müştərilərə xidmət göstərməyə borclu-

dur və kartlar vasitəsilə ödənişin qəbul edilməsi zamanı özündə aşağıdakı məcburi rekvizitləri əks etdirən qəbzın verilməsini təmin etməlidir. Sualınıza cavab olaraq bildiririk ki, sifarişçi, yeni postterminal quraşdırılan obyektin sahibi olan vergi ödəyicisi postterminalların iş günü müddətində fasiləsiz olaraq işlək vəziyyətdə olmasını təmin etməlidir".

Vergilər Nazirliyinin uçot məlumatlarına görə hazırda ölkə üzrə quraşdırılmış postterminalların ümumi sayı 67 mindən çoxdur: "Məlumat üçün nəzərinizə çatdırırıq ki, postterminalların tətbiqinə, istehlakçıların hüquqlarının və qanuni maraqlarının qorunmasına, ticarət, ictimai işə, məişət və digər növ xidmət sahələrində qaydalara riayət olunmasına nəzarət İqtisadiyyat Nazirliyinin vəzifələrinə aid edilib və bu baxımdan istehlakçılar hüquqlarının pozulması halları ilə bağlı aidiyyəti üzrə müraciət edə bilərlər".

Qeyd edək ki, qanunvericilikdə postterminalların quraşdırılmamasına görə məsuliyyət nəzərdə tutulsa da, onların işlək vəziyyətdə olmasına görə hər hansı məsuliyyət yoxdur. Buna görə də ticarət, işə və digər xidmət obyektləri postterminalların işlək vəziyyətdə saxlanması məsələsinə laqeyd yanaşırlar. Bir çox hallarda isə postterminalın işlək vəziyyətdə olmamasına çalışırlar - dövriyyəni uçotdan yandırmaq üçün.

□ DÜNYA, "Yeni Müsavat"

Metroda intiharların qarşısını necə alağ - dünya təcrübəsi...

Bəxtiyar Məmmədov: "Platforma qapıları sisteminin quraşdırılması olduqca mürəkkəb prosesdir"

Bakı metrosunda yenə də intihara cəhd hadisəsi baş verib. Belə ki, mayın 31-də "28 May" stansiyasında Bakı şəhər sakini 54 yaşlı Asya Əmirova özünü qatarın altına ataraq, intihara cəhd edib. Bu barədə məlumatı "Bakı Metropoliteni" QSC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Bəxtiyar Məmmədov verib. O, hadisədən sonra bildirib ki, hadisə səhər 9.35 radələrində baş verib: "Bakı şəhər sakini 54 yaşlı Asya Əmirova özünü qatarın altına ataraq, intihara cəhd edib. Dərhal qatarın hərəkəti dayandırılıb. Metropolitenin təlimat tələblərinə uyğun olaraq, gərginlik dayandırılıb, səmşişinlər qatardan çıxarılıb. İntihara cəhd edən qadın qatarın altından çıxarılıb. O salamatdır. Artıq təcili tibbi yardıma təhvil verilib".

Hadisə Bakı metrosunda baş verən ilk intihara cəhd deyil. Bundan öncə də dəfələrlə bu cür hallar yaşanıb. İntihara cəhd edənlərdən bir qismi aldığı xəsarətdən dünyalarını dəyişiblər.

Bes intiharın qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

Bir çox xarici ölkələrdəki metro stansiyalarında bu kimi bədbəxt hadisələrin qarşısını almaq üçün müasir texnologiyalardan faydalanırlar. Metro platformalarında dəyişiklik edib, relslə səmşişinlərin dayandığı yer (platforma) arasında xüsusi maneə yaradırlar. Belə ki, bəzi ölkələrdə metroda relslərlə platforma arasında şəffaf şüşədən ibarət sədd var. Bu tipli stansiyalarda səmşişinlərin tuncə yığılması və ya intihar məqsədilə qatarın altına tullanması mümkün deyil. Çünki

sədd yalnız qatar gəlib, dayandıqdan sonra açılır və səmşişinlər qatarlara daxil olurlar. Daha sonra isə yenidən platforma ilə relslər arasındakı ara qapanır.

Yaponiyanın paytaxtı Tokio şəhərində isə bəzi metro stansiyalarında artan intihar hadisələri üçün maraqlı bir həll yolu düşünüldü. Belə ki, intiharların qarşısını almaq üçün bəzi metro stansiyalarında mavi işıqlar quraşdırılıb. Bu üsulla, intihar psixologiyasında olan səmşişinlər mavi işıq ilə rahatlaşırlar və intihardan imtina edirlər.

Bir məlumatı da qeyd edək ki, dünyada intiharlar daha çox ABŞ-da baş verir. Belə ki, statistikalara görə hər il təxminən 40 min ABŞ vətəndaşı intihara həyatına son qoyur. İntihar edənlərin əksəriyyəti kişilər olur və onlar metro stansiyalarına deyil, intihar etmək üçün silahdan istifadə etməyə üstünlük verirlər.

Ümumiyyətlə, rəqəmlərə görə intihara cəhd edənlərin 90 faizi ölürlər. ABŞ mütəxəssisləri bildirirlər ki, intihar etmək istəyən şəxslər bunu daha öncədən düşünsə də yekun qərara 10 dəqiqə ərzində gəlir və onu saxlamaq asan deyil.

Azərbaycanda da bir sıra yerlər vardı ki, intihar etmək istəyən şəxslər məhz həmin məkanları seçirdilər. Məsələn, bir zamanlar metronun "Koroğlu" stansiyasının yaxınlığında olan körpü intihara cəhd edənlərin məkanına çevrilmişdi. Problemi olan insanlar bu körpüyə çıxıb,

hansısa məmurun, millət vəkili-nin gəlməsini tələb edirdilər. Əks halda bildirirdilər ki, intihar edəcəklər. Həmin körpüdə bir neçə ildir ki, polis əməkdaşları xidmət aparırlar. Körpünün üzərində günün 24 saati post patrul maşını dayanır və növbəli xidmət var. Eyni zamanda körpüyə tikanlı məftil də bağlanılıb. Bunun nəticəsində artıq uzun müddətdir ki, körpüdə intihara cəhd hadisəsi baş vermir.

Eləcə də son illər "Qız qalası"nın yuxarı hissəsində divarların kənarına, dəniz kənarında hündür mərtəbələrdə işləyən

kafelərin eyvanlarına xüsusi materialdan ibarət şəffaf maneələr quraşdırılıb. Bunun nəticəsində həmin yerlərdə intihara cəhd hadisələri müşahidə olunmur. Metroda isə heç bir maneə yoxdur. Nəyinki, intihara cəhd etmək istəyən, kiminsə sıxıq zamanı başı gıləcəllənsə, ayağı bürdüyərsə birbaşa relslərin üzərinə düşə bilər. Bu təhlükəni önləyəcək heç bir mexanizm yoxdur.

"Yeni Müsavat"a danışan "Bakı Metropoliteni" QSC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Bəxtiyar Məmmədov bildirib ki,

metroda hər gün polis əməkdaşları və metropolitenin öz əməkdaşları tərəfindən təhlükəsizliklə bağlı xidmət aparılır:

"Hər bir stansiyada polisler xidmət aparıb, təhlükəsizliyə nəzarət edirlər. Bundan əlavə platformada həm polis, həm də bizim öz əməkdaşlarımız xidmət aparır, səmşişinlərə elanlar verirlər. Metroda yeni stansiyalarda platforma ilə relslərin arasında çəkilən təhlükəsizlik xəttinə işıqlar da quraşdırılıb. Yeni bu, insanların diqqətli olması, xətti keçməməsi üçün nəzərdə tutulub. Ancaq platforma ilə relslərin arasındakı şüşə səddə gəlin-cə isə əslində bu, çox böyük bir mexanizmdir. Bu sistemin tək-cə texniki tərəflərini sadalasaq, kifayət qədər iş deməkdir. Yeni bu sistemi quraşdırmaq çox mürəkkəb bir prosesdir. Stansiyalarda həmin sistemin quraşdırılması üçün həm qatarlarda, həm də stansiyalarda müvafiq sistemlər də olmalıdır. Yeni tək-cə platforma qapısını qoymaqla məsələ bitmir. Platforma qapısı belədir ki, qatarın qapısının açılması ilə həmin sistemin qapılarının açılması sinxron olmalıdır. Bunun üçün də müvafiq idarəetmə sistemi quraşdırmaq lazımdır".

B.Məmmədovun fikirlərindən belə aydın oldu ki, yaxın gələcəkdə stansiyalarda bu kimi maneələrin quraşdırılması nəzərdə tutulmur.

□ Əİ RAİS, "Yeni Müsavat"

"Türkiyənin S-400 prosesini tamamlaması NATO üçün fəlakət ola bilər. Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri Pentaqon rəhbərinin müavini Ketrin Uilbarqer deyib. "Bu razılaşmanın həyata keçməsi sadəcə, F-35 proqramı üçün təhlükə yaratmayacaq. Eyni zamanda, Türkiyəni NATO müttəfiqləri ilə əməkdaşlıq edə bilməyəcək mövqeyə gətirib çıxara bilər. Hansı ki, bu əməkdaşlıq alyansın müdafiəsinin təmin edilməsində kilit mövqeyə sahibdir", - deyə o qeyd edib.

Politoloq Əhəd Məmmədli Türkiyənin təhlükə yaşamayacağını düşünür: "Fəlakət Türkiyənin rusların müasir raket komplekslərini almaq deyil. NATO üçün fəlakət Əfqanıstanda Talibanla məğlub olmaqdır. Rusiya ilə Taliban Əfqanıstanın gələcəyini həll edir. Yaxşı olar ki, NATO generalları bu uğursuzluqların dərini çəksinlər. NATO üzvü Türkiyənin Rusiyadan raket komplekslərini alması Şimali-Atlantik Alyansın uğursuzluğudur. Lakin vəziyyətin bu yərə çatmasının günahkanı da NATO-dur. Son illərdə Türkiyəyə qarşı edilən davranışların cavabı da məhz bu cür olmalı idi. Türkiyə öz sərhəddə rus qıncısını haqlı olaraq vurur, NATO əsasnaməsinə uyğun olaraq üzvü Türkiyənin yanında olmaq əvəzinə, burcutma mövqeyində dayanır. NATO generalları durub deyirlər ki, Türkiyə nəhaq yərə rus qıncısını vurdu və biz Türkiyəni müdafiə edən deyilik. Bu cür münasibətin bir adı var - xəyanət. Bu da bağışlanmazdır. Qardaş Türkiyə də bağışlamadı. Xəyanətin davamı olaraq NATO ölkələri müttəfiqləri Türkiyəni Rusiya ilə üzbuəz qoydular. Halbuki alyans olaraq Rusiyanın üstünə getməyə məqam idi. Bunlar isə əksini etdilər. Ankarada bunun əvəzində Rusiya ilə yaxınlaşmağa başladı. Düz de etdi. İndi də NATO bunun qarşısını ala bilmir. Bu cür hadisələrin baş verməməsi üçün əvvəlcədən fikirləşmək lazım idi. Mən hələ NATO üzvləri ABŞ və Almaniya tərə-

Türkiyənin NATO və Pentaqonla ziddiyyətləri son həddə

Əhəd Məmmədli: "Türkiyə hazırda NATO-ya ikiqat lazımdır"
Əziz Əlibəyli: "Türkiyəni Rusiya ilə müttəfiqliyinə görə cəzalandırmaq mərhələsinə keçiblər"

findən minlərlə tır silah-sursatın özlərinin də terror təşkilatı kimi tanıdıkları PKK-ya peşkəş verilməsindən danışıram. Suriyada ABŞ PKK ilə müttəfiqdır. Avropa Birliyi də PKK-ya hər cür dəstək verir. Yaxşı, bütün bunlara nə ad verənsən? Türkiyə-ABŞ münasibətlərinin bu həddə gəlib çatmasının günahkanı varsa, o da amerikalılardır. Amma hələ gec deyil, vəziyyəti dü-

zəltmək olar. Yox əgər Amerika hədə-qorxu dili ilə danışmağa davam etsə, çox yaxın zamanlarda S-400 rus raket kompleksləri türk silahlı qüvvələrinin səlahiyyətində olacaq. Zətan S-400-ləri Ankara alacaq. Yaxşı olar ki, Vaşinqton bu mövzunu qapatsın. Artıq Türkiyə ilə Rusiya daha müasir və yeni S-500-lərin birgə istehsalından danışırlar. Vaşinqton və Brüsseldə

anlamalılardır ki, Türkiyə öten əsrin Türkiyəsi deyil. Yeni Türkiyə ilə yənidən münasibətlər qurulmalıdır. Və bu münasibətlər tam bərabər-hüquqlu müstəvidə olmalıdır. Əks halda, Türkiyə ilə Rusiya birlikdə Avrasiya məkanı quracaqlar. Amerika artıq o gücdə deyil ki, bunun qarşısını alsın. Amerika Türkiyə ilə anlaşmağa məcburdur və gec-tez anlaşacaqlar. Tezliyler

var, lakin buna sıxışdırmaq deməzdim. Hələ bilmək olmaz sonda kim daha sıxışmış duruma düşəcək. S-400-lərin alınmasının ardınca F-35-lərin də alınması mümkündür. Zətan rəsmi Ankara bunun mümkünlüyü haqqında dəfələrlə bildirib. Çox güman ki, sonda belə də olacaq. S-400-lərin alınması ilə düşünürəm ki, Türkiyənin NATO-dan çıxma təhlükəsi olsun. O fikirdəyəm ki, indiki Türkiyə NATO-ya ikiqat lazımdır. Bu məsələnin də sonda çözülecəyi düşüncəsindəyəm".

Beynəlxalq münasibətlər üzrə şərhçi Əziz Əlibəyli həyəcan təbii çaldı: "Türkiyə və NATO məsələsi nə şərhləndiyi kimi təhlükəsizlik, nə də texniki məsələdir. Bu, birbaşa Aralıq dənizində yaşananlarla bağlıdır. O bölgədə yaşananlar bir faktı təsdiq edir: bölgədə ABŞ və NATO-nun ciddi silahlanması, baza qurması prosesi gedir. Bu prosesin içində isə F-35, S-400 kimi məsələlər sadəcə detallardır. ABŞ və NATO-nun arquməti aydındır, təhlükəsizlikdən əndişə edirlər, müttəfiqinin Rusiya ilə yaxınlaşmasına münasibətlərin və kollektiv müdafiənin zədələnməsi kimi baxırlar. Amma xəritədən də görünüyü kimi, sual vermək lazımdır.

Bu sadə şübhədirsə, niyə Türkiyə bütün quru və su sərhədi boyunca ABŞ hərbi bazaları ilə əhatə edilib? Üstəgəl, bu, təkcə ABŞ deyil, Kipr və ətrafında ingilis hərbi bazaları, dənizdə isə İsrail- Misir və BƏƏ koalisiyası qurulub. Bunun izahı nədir? Açıqca, ehtimal edirəm ki, NATO Türkiyəyə qarşı hərbi əməliyyata hazırlaşır. Bunun başqa izahı yoxdur. Türkiyəni Aralıq dənizindəki iddialarına və Rusiya ilə müttəfiqliyinə görə, cəzalandırmaq mərhələsinə keçiblər. Türkiyə F-35-ləri rus "Su"ları ilə rahatlıqla əvəz edə bilər. Edəcək də. Üstəgəl, S-400-ləri arsenalına daxil edəcək. S-400-lərin alınması istehsalını da reallaşdıracaq. Buna görə də ciddi təhlükəsizlik problemi yaşayacaq. Amma məsələ o silahlar deyil. Son 10 ildə ABŞ bölgədə iş aparır. Dəniz hövzəsindəki bütün anti-qüvvələr zərərsizləşdirilib. Liviya dağıldı, Misir zəiflədi, Suriya məhv edildi. Meydanda isə faktiki güc kimi İsrail qaldı. Dünyanın enerji ehtiyatlarının 60 faizi burdadır. Müttəfiqlərin və Türkiyənin savaş gəmiləri gözləmə rejiminə keçiblər. Hətta Cənubi Kipr belə Türkiyəyə hücum üçün gözləməkdədir. İndi artıq daha yaxşı anlaşılır ki, üç il əvvəl Rusiya nə üçün Suriyaya qoşun göndərdi. Çünki Rusiya Suriya vasitəsilə Aralıq dənizinə donanma yeridə bildi. Bu gün orda yaşananlar, görüntüdəki F-35 və S-400 məsələləri kosmetik forma daşıyır. Türkiyə dənizdəki neft yataqlarında haqqına iddia edərsə, Rusiya varlığını düşünür. O bölgə ABŞ kontroluna keçsə, Rusiya qaz ölkəsi kimi məhv olacaq. Ona görə, ciddi toqquşma gözləyirəm".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

İŞİD Kərkükdə fəallaşmış

İraqın qədim türkmən şəhəri uğrunda ərəblər və kürdlər mübarizə aparır, türkmənlər isə müşahidəçidir

İŞİD Kərkükdə terror hücumu həyata keçirib. Son məlumata görə, şəhərin bir neçə nöqtəsində 6 bomba partlayışı baş verib. Partlayışlar nəticəsində ilkin məlumata əsasən 4 nəfər ölüb, 15 nəfər isə yaralanıb. Terror hücumunu İŞİD-in törətdiyi açıqlanıb. Bu barədə məlumatı Kərkükün Polis İdarəsinin mətbuat xidməti yayıb.

Hadisə ilə bağlı Anadolu Agentliyinə açıqlama verən Kərkük Əməliyyatlar komandiri general Saad Hərbiyə bildirib ki, İŞİD terrorçularının Kərkükün cənubunda həyata keçirdikləri hücumları dayandırmaya üçün hökumət qüvvələri tərəfindən əh-hücum əməliyyatı başlandı. General bildirib ki, Kərkükün cənubunda İŞİD-ə qarşı 3 gün əvvəl başlanmış təmizləmə əməliyyatına cavab olaraq terror təşkilatı şəhərin digər bölgələrində mülki əhaliyə hücumlar təşkil edir.

Əməliyyat komandiri bildirib ki, İŞİD terrorçuları ordu qüvvələrinə qarşı müqavimət göstərə bilmədikləri üçün Kərkükün mərkəzində zibil qutuları, yol kənar yerlərdə minalar quraşdırıb. General bildirib ki, mülki əhalinin qorunması üçün bayrama qədər təhlükəsizlik tədbirləri daha da gücləndiriləcək, bunun üçün şəhər mərkəzində təhlükəsizlik qüvvə-

ləri səfərbər olunub. Qeyd edək ki, 2014-cü ildə İŞİD İraqın ikinci böyük şəhəri Mosul da daxil olmaqla ölkənin bir hissəsini işğal edib. Həmin vaxt Kərkük İŞİD-in nəzarətinə keçməyə də, terror təşkilatı türkmən şəhərinə bir neçə dəfə geniş miqyaslı hücum təşkil edib. 2017-ci ildə İraq qüvvələri İŞİD-in Mosulda məğlub edib terror təşkilatına qalıb gəldiyini elan etdikdən sonra da İraqın şimalında Ənbar əyalətində, eləcə də Kərkük ətrafında gizli fəaliyyət göstərən İŞİD qrupları qalıb. Bu qruplar zaman-zaman İraq hökumət qüvvələrinə və mülki əhaliyə hücumlar edir. Bu ilin əvvəlində də İŞİD üzvləri bu bölgədə mülki əhaliyə və İraq təhlükəsizlik qüvvələrinin əməkdaşlarına hücum edib.

İraqın tarixi türkmən şəhəri Kərkük indiyə qədər İŞİD-in "hədəfində" deyil. Məsələ ondadır ki,

son illərdə bölgədə sürətlə məskunlaşan kürdlər, ərəblər də tarixi türkmən şəhərinə iddia edir. Xüsusən də İraqın ABŞ ordusu tərəfindən işğaldan sonra regionda güclənən kürdlər Kərkükdə məskunlaşma siyasəti aparıb və Kərkükdə kürd əhalinin sayı artıb. Eyni zamanda ərəblər də Kərkükdə çoxalıb. Burda neft amili də öz sözünü deyib. 2014-cü ildə İŞİD-in bölgədə güclənməsindən sonra Şimali İraq Kürd Administrasiyası qüvvələri bir sıra türkmən bölgələrini, o cümlədən Kərkükü nəzarətə götürüb.

2017-ci il oktyabrın 17-də İraq mərkəzi hökuməti Türkiyə və İnanın dəstəyi ilə kürd muxtariyyətinə qarşı əməliyyat keçirib. Həmin əməliyyat kürdlərin İŞİD hücumundan sonra İraqda ələ keçirdikləri əraziləri, o cümlədən Kərkük şəhərini geri almaq, yeni mərkəzi hökumətin nəzarətinə vermək idi. Bu əməliyyat uğurlu oldu və kürdlər 1971-ci il konstitusiyasında onlara ayrılmış sərhədlərə geri çəkilmiş oldular. Lakin indi aradan iki il ötürüb və kürdlər, daha daqiqi Ərbildə yerləşən kürd muxtariyyəti Kərkükü

yenidən geri almaq istəyir.

Çünki birincisi, yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, Kərkük neftlə zəngin bölgədir, ikincisi isə orda indi kürdlər çoxluqdadır. Qeyd edək ki, İraq Konstitusiyasının 140-cı maddəsinə əsasən, Kərkük, "bir əyalətə bağlı olmayan müstəqil bölgə"dir.

Kərkükü önəmli edən İraqın neft ehtiyatının 20 faizinin bu ərazidə yerləşməsidir. Kərkükün yeraltı sərvətinin dəyəri milyardlarla dollarla ölçülür. Bu səbəbdən Kərkük indiyə qədər Bağdad, həm də Bərzani ilə yanaşı İraqa faktiki olaraq nəzarət edən ABŞ üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

İraqda rəsmi olaraq siyahıyaalınma sonuncu dəfə 1997-ci ildə keçirilib və ölkə əhalisinin 72 faizini ərəblər, 21 faizini kürdlər, 7, bəzi iddialara görə 8 faizini isə türkmənlər təşkil edib. Kərkük vilayətində isə 48 faizini kürdlər, 28 faizini ərəblər, 21 faizini isə türkmənlər təşkil edir. Bu siyahıyı seçkilərin nəticələri də göstərir. Belə ki, Kərkük əyalət məclisində 41 üzvü var, onlardan yalnız 9 nəfəri türkməndir. 26 deputat kürd, 6-sı isə ərəbdir.

Yerli mənbələrin bildirdiyinə görə, Kərkükdə 350 min nəfər, ümumi İraqda isə 2-2.5 milyon türkmən yaşayır. Təbii ki, bu statistikada son 5 ildə İŞİD hücumu nəticəsində baş verən qırğınlar və köç, həmçinin Kərkükün kürdlərin nəzarətinə keçməsi amili də rol oynayır. Çünki şəhər kürd nəzarətinə keçməmişdən əvvəl Kərkükün idarəçiliyində, polis və bələdiyyədə türkmənlər olub, amma indi çox azdır, təxminən 5 faizə qədər türkmən şəhər idarəçiliyində iştirak edir.

Qeyd edək ki, hazırda İraq əhalisinin (təxmini məlumatlara əsasən, 37 milyondan bir qədər çox) 8 faizə qədərini və ya 2.5-3 milyona yaxınını etnik türklər, yaxud da türkmənlər təşkil edir. Türkmənlər tarixən indiki İraqın şimal ərazilərində - Mosul, Kərkük, Telafer, Tuzhurmatı, Altınkörpü, Kifra, Karatepe, Hanekin və digər şəhərlərdə məskunlaşmış. Bu ərazi tarixi Ninyeva (ya-

xud da Ninova) əyalətinin əraziləridir. Hətta Bağdada yaxın bölgələrdə də türkmən əraziləri var. Ancaq son 100 ildə etnik sistemin dağılması, müharibələr nəticəsində türkmənlərin bir qismi xarici ölkələrə (İran, Türkiyə, Avropa ölkələri) və böyük bir qismi isə Bağdad, Kərbəla, Nəcəf, Bəsra, Ərbil kimi şəhərlərə köçüb. Əsrin əvvəllərində İraqın şimal ərazilərində türkmənlər və kürdlər çoxluqda olsa da, sonrakı illərdə əbələşmə nəticəsində xüsusən Mosul və Kərkükdə türkmənlər azlıq qrupa çevrilib.

İŞİD-in bölgədə aktivləşməsi Kərkük ətrafında mübarizəni yenidən alovlandıracaq. Ancaq təəssüf ki, hazırda bu mübarizə daha çox ərəblər və kürdlər arasında gedir, Kərkükün əsl sahibi olan türkmənlər isə daha çox müşahidəçi və passiv oyunçu qismindədir.

□ Kənan RÖVSƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Nazirliyin sabiq vəzifəli şəxslərinə hökm oxundu - bir nəfər azadlığa buraxıldı

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Sumqayıt şəhər şöbəsinin sabiq vəzifəli şəxslərinin məhkəməsi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində rüşvət almaqda təqsirləndirilən Elnur Quliyev və Vidadi Eyvazovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib.

Hakim Cavid Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub. Hökmə əsasən Elnur Quliyev 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Vidadi Eyvazov isə şərti cəza alaraq məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb.

Xatırladaq ki, hər iki şəxsin həbsi ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Baş Prokurorluğu birgə məlumat yayıb. Məlumata əsasən, keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri çərçivəsində Fondun Sumqayıt şəhər şöbəsinin sosial yardım və müavinətlər sektorunun baş məsləhətçisi vəzifəsində işləyən Elnur Quliyevin xidməti otağına baxış keçirilərkən ayrı-ayrı şəxslərin adlarına tərtib edilmiş sosial müavinət kartı və müavinət işləri aşkar edilərək götürülüb.

E.Quliyevin xidməti vəzifəsinin icrası ilə əlaqədar yaşa görə müavinətin həcmi daha artıq məbləğdə hesablanaraq verilməsinə görə müavinəti alacaq tərəflə əvvəlcədən aralarında olan razılaşma əsasında vətəndaşın bank kartını bankomata daxil edib kart hesabına köçürülmüş 1800 manat məbləğində birdəfəlik müavinət məbləğinin 600 manatını nağdlaşdırmasına, bununla da rüşvət kimi birbaşa yolla əldə etdiyi həmin pulun 300 manatını özünə götürməklə, qalan hissəsini qabaqcadan aralarında olan cinayətkar sövdələşməyə uyğun olaraq işlədiyi sektorun müdiri V.Eyvazova verməsinə şübhələr üçün əsaslar olduğundan fakta görə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.3.1-ci (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

Bacısı ilə evlənmək istəməyən şəxsi öldürən gəncə ağır cəza

Namus üstündə adam öldürməkdə ittiham edilən gənc hakim qarşısına çıxarılıb.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində qətl törətməkdə ittiham edilən 1992-ci il təvəllüdü Elnur Abdullayev cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başa çatıb.

Hakim S.Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən məhkəmə iclasında hökm oxunub. Hökmə əsasən E.Abdullayev 16 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Qeyd edək ki, qətl hadisəsi Bakının Sabunçu rayonunda baş verib. İttihama görə, ötən il noyabrın 7-də Elnur Abdullayev Sabunçu rayonu, Zabrat qəsəbəsində avtoyuma məntəqəsində işləyən 32 yaşlı Murad Quliyevi bıçaqlayaraq qətlə yetirib.

Məlum olub ki, qətl hadisəsi qısqanclıq zəminində baş verib. Belə ki, mərhum Murad hadisədən əvvəl internet vasitəsilə 2 uşaq anası olan Qəbələ sakini ilə tanışlıq qurub. Daha sonra həmin qadın uşaqlarını Qəbələ rayonunda ataraq paytaxta gəlib. Muradla həmin qadın 2 aya yaxın birgə yaşayıblar.

Daha sonra qadın rəsmi nikahda olduğu kişidən boşanmaq üçün Qəbələ rayonuna gedib. Həmin vaxt Murad da onunla Qəbələyə gedib. Qadının ailə üzvləri onun Muradla paytaxta qayıtmasına icazə verməyib.

Murada el adəti ilə ailə qurması üçün qadına elçi gəlməsi təklif olunub. Bundan sonra paytaxta qayıdan Murad bir daha qadınla əlaqə yaratmayıb. Bundan sonra paytaxta qadının qardaşı Elnur Abdullayev gəlib. O, Bakıda bir neçə gün Murad Quliyevi axtarıb. Murad Quliyevi işlədiyi avtoyuma məntəqəsində tapan Elnur Abdullayev ona 10 bıçaq xəsarəti yetirib. Məlum olub ki, öldürülən Murad Quliyev əvvəllər iki dəfə ailəli olub.

İstintaq orqanı tərəfindən Elnur Abdullayevin barəsində Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə ittiham elan edilib.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

Oğlu maşınla şəhid qızını vurub öldürən iş adamı Akif Rəhimovun adı daha bir qalmaqalda keçir. Məlum olub ki, iş adamı oğlunun cinayətini gizlətmək üçün saxtakarlıq etmək istəyib. Belə ki, iş adamı oğlunun maşınla vurub öldürdüyü şəhid qızının sərxoş olması ilə bağlı ekspertiza rəyi almağa cəhd edib.

Şəhid qızının qanının batırılması cəhdinin ifşası

İş adamının oğlunun maşınla vurduğu şəhid qızını "sərxoş" çıxarmaq üçün rüşvət verdiyi şəxsə prokuror 9 il cəza istədi

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində 1988-ci il təvəllüdü Babayev Elnur Yaşar oğlunun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası keçirilib.

Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq; külli miqdarda törədildikdə) maddəsi ilə ittiham edilən Elnur Babayev özünü təqsirli bilir.

Məhkəmə iclasına hakim Eldar Mikayılov sədrlik edir.

Məhkəmədə dövlət ittihamçısı çıxış edib. Prokuror törətdiyi əmələ görə Elnur Babayevin 9 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

İttihama görə, Elnur Babayev iş adamı Akif Rəhimovdan ümumilikdə 52500 manat pul alıb. Həmin pulun qarşılığında isə Elnur Babayev Akif Rəhimovun oğlunun törətdiyi ölümlə nəticələnən qəzayı ört-basdır edəcəkmış.

Elnur Babayev iş adamına vəd edib ki, qəza zamanı dünyasını dəyişən qadının sərxoş olması ilə bağlı ekspertiza rəyi alacaq. Həmçinin Elnur Babayev müstəntiq Vüqar Abbasov vəsiyyəti ilə işi Akif Rəhimovun oğlunun xeyrinə həll edəcəyini vəd edib. 10 min manatı ekspertiza rəyi, 42500 manatı isə həm onların xeyrinə danışacaq şahidlərin tapılmasına, həm də qəzanın Rəhim Rəhimovun yox, onların sürücüsünün adına rəsmiləşdirilməsini həll edəcəkmış.

Lakin Elnur Babayev vədlərinə əməl etməyib. Qəza hadisəsi ictimailəşdirildikdən sonra müstəntiq Vüqar Abbasov işdən çıxarılıb.

V.Abbasov Səbail Rayon Polis İdarəsinin müstəntiq vəzifəsində çalışıb. İndi isə onun ölümündən qəddirliyi bildirilir.

Elnur Babayev Akif Rəhimovla "Yegane" şadlıq sarayında görüşüb. Bütün bu danışıqlar da orada baş tutub. E.Babayev restoranda olan zaman A.Rəhimovdan 52500 manat alması ilə bağlı müqaviləyə də imza atıb.

Akif Rəhimov elə şadlıq sarayında hüquq mühafizə orqanlarının əməkdaşlarını dəvət edərək Elnur Babayevdən şikayətçi olub.

Məlumatla görə Elnur Babayev bundan başqa Elvar Xəlilov qarşı da dələduzluq edib. Elvar Xəlilov hakimiyyə namizəd olub, AMEA-nın işçidir, hüquqşünasdır.

Xatırladaq ki, 2017-ci ilin noyabrın 8-də Səbail rayonu ərazisində "Jeep Grand Cherokee" markalı 90-FO-007 dövlət nömrə nişanlı avtomobil yolu keçmək istəyən 1975-ci il təvəllüdü Ək-

mi, "Xırdalan Xəz" ASC-nin rəhbəri Akif Rəhimovun oğludur. Akif Rəhimov "Yegane" şadlıq sarayının rəhbəridir. O, deputatlığa namizəd də olub.

Qəzada ölən K.Ələkbərova və isə şəhid Elton Ələkbərovun qızıdır.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

bərova Könül Elton qızını vurub.

K.Ələbrova aldığı xəsarətlərdən hadisə yerində vəfat edib. Qəzanı törədən sürücü Akif Rəhimovun oğlu Rəhim Rəhimov olub. 18 yaş tamam olmayan Rəhim kluba gedərkən həmin qəzanı törətməmişdi.

Lakin qəzadan sonra hadisə yerinə Rəhimovlar ailəsinin sürücüsü Əmrulla Şahbazov gəlib və qəzanı özünün törətdiyini deyib. Məsələ ictimailəşdirildikdən sonra hadisənin gerçək təfərrüatları üzə çıxıb.

Hadisədən 20 gün sonra saxlanılan Rəhim Rəhimov barəsində Cinayət Məcəlləsinin 263.2 (yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismar qaydalarını pozma, ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) və 264-cü (yol nəqliyyat hadisəsi yerindən qaçma) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hökmü ilə R.Rəhimovun ittiham olunduğu Cinayət Məcəlləsinin 264-cü (hadisə yerindən qaçma) maddəsi hökmdən xaric olunub və məhkəmənin hökmü ilə o, 5 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Daha sonra Bakı Apellyasiya Məhkəməsi R.Rəhimovun cəzasının qalan hissəsini məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisəsində keçirməsi barədə qərar qəbul edib.

O, azadlığa buraxılıb və cəzasının qalan hissəsini məntəqə tipli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkəcək.

Xatırladaq ki, qəzanı törədən 17 yaşlı R.Rəhimov iş ada-

Bakıda avtobusla vurulan velosipedçi xəstəxanada ölüb

Bakıda avtobusla vurulan velosipedçi xəstəxanada ölüb.

ONA-nın məlumatına görə, mayın 28-də paytaxtın Binəqədi rayonu, Biləcəri qəsəbəsində 91 saylı xətt avtobusu ilə vurulan velosipedçi, 21 yaşlı Mirsamir Əsədullayev aldığı xəsarətlərdən ötən gül Klinik Tibbi Mərkəzdə dünyasını dəyişib.

Qeyd edək ki, məlum hadisə mayın 28-də Binəqədi rayonu, Biləcəri qəsəbəsində qeydə alınıb. 21 yaşlı Mirsamir Əsədullayev velosiped sürərkən onu 91 saylı xətt marşrutu üzrə hərəkət edən sərnişin avtobusu vurub. Ağır açıq kəlbə-beyin travması alan M.Əsədullayev xəstəxanaya çatdırılıb.

Siyəzəndə ağır avtoqəza - 2 ölü

Siyəzən rayonunda ağır yol qəzası baş verib.

"Report"un Şimal bürosunun məlumatına görə, bu gün səhər saatlarında Bakı-Quba-Rusiya sərhədi yolunun 116-cı kilometrliyində, Siyəzən rayonu ərazisində qeydə alınıb.

Belə ki, 1974-cü il təvəllüdü Yaşar Xasay oğlu Əliyevin idarə etdiyi "Mercedes Benz E 200" markalı avtomobil idarəetməni itirərək yol kənarına aşılıb. Nəticədə nəqliyyat vasitəsindəki sərnişinlər - Bakı şəhər sakini, 1948-ci il təvəllüdü Larisa İvanovna Lapina və Şabran rayonunun Ağalığ kənd sakini, 1992-ci il təvəllüdü Mövlud Rasim oğlu Əmiraslanov hadisə yerində ölüb.

"Mercedes"də olan digər sərnişin - Bakı şəhər sakini, 1988-ci il təvəllüdü Nərimin Əzizağa qızı Hacıbalayeva müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri ilə Siyəzən Regional Mualicə Diaqnostika Mərkəzinə çatdırılıb.

Qəzaya səbəb kimi yagışlı hava şəraiti, yolun sürüşkən olması göstərilir.

Qeyd edək ki, Y.Əliyev qəza törətdiyi avtomobillə Bakı-Xaçmaz marşrutu üzrə taksi fəaliyyəti ilə məşğul olmuş.

Faktla bağlı araşdırma aparılıb.

1 iyun Beynəlxalq Uşaqların Müdafiəsi Günüdür. Uşaqların sağlam və savadlı böyüməsi, hüquqlarının qorunması məsələsi demək olar ki, bütün dünya ölkələrinin ortaq problemidir. Bu baxımdan hələ 1923-cü ildə İsveçrənin Cenevrə şəhərində toplanan 40 ölkənin rəsmi nümayəndəsi Beynəlxalq Uşaqların Müdafiə Təşkilatının yaradılmasına dair sənədə imza atıb. Bu qurum Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) yaranıqdan sonra BMT-nin Uşaq Fondu (UNICEF) adı altında fəaliyyət göstərməkdədir. 1950-ci il iyunun 1-də BMT Baş Assambleyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransda təqvimin bu gününün "Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü" kimi qeyd olunması qərara alınıb.

Ən xoşbəxt və ən çətin vəziyyətdə yaşayan uşaqlar...

Statistik məlumata görə hazırda dünya əhalisinin 34 faizini uşaqlar təşkil edir. Dünyada uşaqların xoşbəxt olduğu ölkələr Yaponiya, İspaniya, Kanada, İtaliya, Finlandiya, İslandiya, Fransa, Böyük Britaniya, Almaniya və Norveç hesab olunur. Uşaqlar üçün ən pis ölkə isə Somalidir. Hər il bu ölkədə baş verən ərzaq böhranı nəticəsində on minlərlə uşaq ölür, yüz minlərlə uşaq isə evlərindən didərgin düşür. Həmçinin Suriya, Əfqanıstan da bu siyahıya daxildir. Suriyada uşaqlar bombalanmaq, topla atəşə tutulmaq və evlərinin hücumu məruz qalmaq riski altındadır. Beləliklə, münəfiqə ocağı olan bu ölkələr uşaqların yaşayışı üçün ən təhlükəli yerlərdir. Ümumiyyətlə isə statistikaya görə hazırda dünyada hər 6 uşaqdan biri, təxminən 350 milyon uşaq müharibə zonasında yaşayır. 90-cı illərin əvvəli ilə müqayisədə bu rəqəm 75 faiz çox deməkdir.

1 iyun Uşaqların Müdafiəsi Günüdür

Uşaqların sağlam və savadlı böyüməsi, hüquqlarının qorunması məsələsi bütün dünyanın ortaq problemidir

Beləliklə müharibə zonasında yaşamağa məcbur olan uşaqların yarısından çoxu, yəni 165 milyonu yüksək intensivli münəfiqəyə malik olan ərazidədir. Təəssüf edici haldır ki, son 10 ildə aclıq çəkin uşaqların sayı dəfələrlə artmışdır.

Ən ağlağan və ən sakit uşaqlar...

Maraqlı bir araşdırma nəticəsində məlum olub ki, dünyada ən ağlağan uşaqlar Britaniya, Kanada, İtaliya və Hollandiyada, ən sakit uşaqlar isə Almaniya, Yaponiya və Danimarkada doğulur.

Mütəxəssislər tədqiqatın nəticələrini izah etməkdə hələlik çətinlik çəksələr də, bildirirlər ki, bu, genetik amillərdən və uşaqlara valideynlərin qayğısından asılı ola bilər.

Savadlı uşaqların sayına və idmana böyük marağa görə Estoniya və Polşa öndədir.

Bəs Azərbaycanda uşaqların sayı nə qədərdir? Statistik məlumata görə hazırda ölkədə uşaqların sayı 2 milyon 800 mindən artıqdır. Yaxın gələcəkdə uşaq əhalisinin sayının 3 milyona çatacağı bildirilir. Onların arşında nə qədər əli uşaq olduğu barədə dəqiq məlumat olmasa da, statistik məlumata görə 2017-2018-ci tədris illərində 10010 nəfər Sağlamlıq imkanları məhdud uşaq xüsusi təhsilə cəlb olunub. Bunlardan 6401-evdə təhsilə, 3609 xüsusi təhsilə cəlb edililib.

Azərbaycanda 109 manat, digər ölkələrdə 9 min dollar...

Onu da qeyd edək ki, hazırda əsasnaməyə görə uşaq doğularkən ailəyə qanunvericilikdə müəyyən olunmuş məbləğdə birdəfəlik 109 manat müavinət verilir.

Digər ölkələrdə isə bu müavinət və yardım dəfələrlə çoxdur. Məsələn, ötən il qonşu Rusiyada prezident Vladimir Putinin göstərişi ilə valideynləri uşaq sahibi olmağa təşviq etmək məqsədilə ölkədə hər doğulan körpəyə 9 min dollar verilməsi barədə qanun layihəsi qəbul edilib. Əlavə olaraq uşaqlara görə ailələrə maddi yardım edilir.

Danimarka, Hollandiya və Finlandiyada uşaq dünyaya gələndə ana ilə bərabər atalara da 10 həftəyə qədər maaşlı məzuniyyət verilir.

Şimali Kiprdə ikinci uşaqdan sonra dünyaya gələn hər körpə üçün ailəyə 20 min lira (təxminən 10 min manat) yardım verilir.

İsveçdə isə hər uşaq üçün ailəyə ayda 106 avro (təxminən 200 manat), dördüncü uşağa görə isə 190 avro (təxminən 360 manat) müavinət verilir. Bundan başqa

uşaq dünyaya gətirən anaya 15 ay maaşlı məzuniyyət verilir.

Böyük Britaniyada ilk uşaq üçün ailələrə 84 funt-sterlinq (təxminən 185 manat), digər uşaqlar üçün isə 55 funt-sterlinq (təxminən 120 manat) aylıq müavinət verilir. Yeni 3 uşağı olan bir ingilis ailəsi ildə təxminən 3500 manat dövlət dəstəyi alır.

Əhalinin sayının sürətlə azaldığı İspaniyada qadınlara ana olmaları üçün 2500 avro (təxminən 5000 manat) yardım təklif edilir.

Almaniyada vətəndaşa 25 yaşına qədər dövlət baxır. İlk iki uşaq üçün ailəyə hər uşağa görə 184 avro (təxminən 350 manat), üçüncü uşaq üçün isə 190 avro (təxminən 360 manat) aylıq müavinət verilir.

Fransada yeni doğulan körpəyə uşaq pulu ilə yanaşı gələcəkdə təhsili üçün də əlavə yardım verilir və bundan başqa mənzillə də təmin edilir. Belə ki, tək uşağa görə 320 avro (təxminən 610 manat), iki uşaq üçün 430 avro (təxminən 820 manat), üç uşaq üçün isə 540 avro (təxminən 1000 manat) aylıq müavinət verilir. Bu yardım universiteti bitirənə qədər davam edir. Bundan əlavə uşaq dünyaya gətirən ana üçün 16 həftəlik maaşlı məzuniyyət də verilir.

□ Xalidə GƏRAY, "Yeni Müsavat"

Azərbaycana kəpənək "hücumu"

Nazirlik Şeytanqançalı kəpənəyin təhlükəsiz olduğunu deyir, amma...

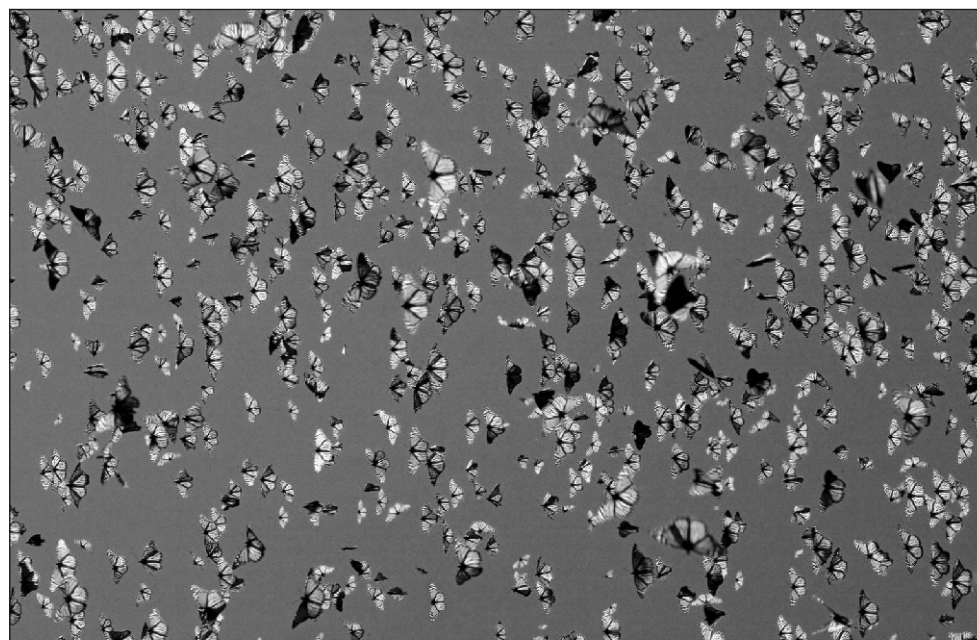
Son günlər Azərbaycanın Şimal bölgəsi və Abşeron yarımadası ərazisində kəpənəklərin kütləvi şəkildə yayılması müşahidə olunur. Bir çox bağ sahibləri kəpənəklərin təsərrüfatına, xüsusilə də ağaclara zərər yetirəcəyindən ehtiyatlıdır. Belə ki, ötən il başqa növ kəpənəklərin yayılması nəticəsində bir sıra meyvə ağacları böyük zərər görmüşdü: kəpənəklərin qoyduğu süfrələrdən çıxan tırtıllar ağacların yarpaqlarını məhv etmişdi.

Hazırda kütləvi şəkildə yayılan kəpənəklər ağaclara, əkinlərə zərərli deyilmi? "Yeni Müsavat"ın bununla bağlı sorğusuna Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aqrar Xidmətlər Mərkəzindən verilən məlumata görə, son günlər ölkədə yayılmış kəpənəklər zərərsizdir: "Bu həşəratlar kənd təsərrüfatında bioloji mübarizə vasitələrindən hesab olunur. Kəpənəklər ölkənin Quba-Xaçmaz, Şəki-Zaqatala bölgələrində, həmçinin Bakıda və Abşeron yarımadasında yayılıb. Onların heç bir zərəri yoxdur və əksinə, kənd təsərrüfatı üçün faydalı hesab olunur".

Agentlikdən bildirildiyinə görə, Şeytanqançalı kəpənəyi adlandırılan və elmi adı Va-

nessa cardui olan bu kəpənəklərin bolluğu biomüxtəlifliyin zənginliyi, çiçəkli bitkilərin tozlanması, quşlar üçün isə yem ehtiyatıdır: "Faydalı fitofaq olmaqla, əkin sahələri üçün təhlükəli alağ otu hesab edilən qanqalın başlıca növlərinə qarşı bioloji mübarizə vasitəsidir.

Şeytanqançalı kəpənəyi alağ otlarında - qanqal, gicikən, dəvətikanı, türpəng kimi bitkilərdə tırtıl qoyaraq çoxalır və həmin bitkilərlə qidalanır. Aprel-may aylarında ölkədə aparılmış monitorinqlər nəticəsində bu il taxıl və digər əkin sahələrində şeytanqançalı kəpənəyi tırtılı yayılmış həmin alağ otlarının zəif inkişaf etdiyi müşahidə edilmişdir.

Məlumatda o da bildirilir ki, Şeytanqançalı kəpənəyi ən çox Yaponiyada geniş yayılıb. Bəzi illərdə Rusiyada, Ukraynada, Belarusda, Moldovada, Zaqafqaziya və Qazaxıstanda

çox təsadüf edilir. Türkiyənin bütün bölgələrində rastlanır: "Kütləvi çoxaldığı illərdə birinci nəslin kəpənəklərinin aktiv miqrasiya etmək xüsusiyyətləri var. Kəpənəklərin may

ayından oktyabr ayına qədər uçuşları müşahidə edilir. Yaz fəslində kəpənəklərin uçuşu cənubdan şimala, payızda isə şimaldan cənuba doğru istiqamətlənir. Azərbaycanda yayıl-

ma səbəbi də məhz bu miqrasiya yolunun üzərində olmasıdır".

Maraqlıdır ki, Quba Regional Aqrar Elm və İnnovasiyalar Mərkəzinin direktor müavini Mədət Qurbanov bu kəpənəklər barədə fərqli fikirdədir. O, "Report"un yerli bürosuna bildirib ki, kəpənəklərin sayının qəflətən çoxalmasına səbəb güclü küləkdir: "Onların cənub zonasından küləklə gəldiyi ehtimal edilir. Sahibkarlara və bağ sahiblərinə məsləhət görülür ki, zərərverici həşəratlara qarşı zəhərli preparatlardan istifadə olunsun. Çünki kəpənəklərin yumurta qoyma ehtimalı daha çoxdur. Kənd təsərrüfatında daha çox alma bağları, tərəvəz məhsulları ziyan görə bilər".

Maraqlıdır ki, Şeytanqançalı kəpənəyin Rusiyanın cənubunda da kütləvi yayılması müşahidə edilir. Rusiya Federasiyası Fitosanitar Nəzarəti Dövlət Xidmətinin mütəxəssisləri bildiriblər ki, kəpənəklər ağaclar üçün təhlükəsiz olsalar da, kəskin isti havalarda badımcın, pomidor kimi mədəni bitkilərə zərər verə bilərlər.

□ DÜNYA, "Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 118 (7288) 1 iyun 2019

Tanımadığı zənglərə cavab vermədiyi üçün 200 min dolları itirəcəkdi

Avstraliyanın Tasmaniya ştatının yaşlı sakini bir neçə gün lotereya şirkətinin təmsilçilərindən gələn zəngləri cavablamayıb. Sonuncular ona iri məbləğdəki uduş barədə xəbər vermək üçün zəng edirdilər. Bu barədə "Daily Mail" nəşri xəbər verib.

Qadın evinin yanındakı mağazadan lotereya bileti alıb. Bilet uduşlu olub və qadına 200 min Avstraliya dolları məbləğində uduş gətirib. Ona bu uduşla bağlı məlumat vermək üçün bir neçə dəfə zəng etsələr də, avstraliyalı qadın nömrəni tanımadığı üçün zəngi də cavablandırmayıb. Qadın uduş barədə növbəti bileti alanda xəbər tutub. Öncə o, bu xəbərə inanmaqda çətinlik çəkib: "Bu, inanılmazdır. Mən gördüm ki, bir neçə zəngi buraxmışam. Amma telefon nömrəsini tanımadığım üçün zəngə cavab vermərəm".

Qadın zarafat edib ki, bundan sonra pul gətirən, naməlum zənglərə də cavab verəcək. Qadın bu məbləği nəvələrinə yardım etmək üçün xərcləməyi planlaşdırır.

Ruha bənzəyən maneken

Cənubi Afrikada yaşayan albinos qız dərisinin rənginə görə uşaqlığı boyunca təhqir və zarafatlara məruz qalıb. Amma indi fərqli görünüşü sayəsində manekenlik edir. Cənubi Afrikanın Durban bölgəsində yaşayan 20 yaşlı Nontobeko Mbuyazi xarici görünüşü ucbatından insanların daim onu doladıqları bir uşaqlıq keçirib. Afrikada albinosların daim məruz qaldığı ayrı-seçkililiyin qurbanı olan Mbuyazi fərqli gözəlliyinə görə bir müddət sonra moda agentliklərinin diqqətini çəkib. Bir müddətdir moda çəkilişlərinə başlayan və solğun dərisinin ona ayrı bir gözəllik qatdığını söyləyən qadın yorğun bir tempdə çalışır. Uşaqlıq dostlarının ona "ruh", "xəyalət" dediyini xatırladan Mbuyazi həmin illərdə

daim papaq taxmaq məcburiyyətində idi. Amma o, mediaya müsahibəsində deyib ki, albinos olduğu üçün insanların onu aşağılamasına, əhvalını korla-

masına imkan verməyəcək. Manekenin sözlərinə görə, digər albinoslar da xarici görünüşlərini sevməli və bununla yaşamağı öyrənməlidir.

Gəlin toydan iki həftə sonra keşişə qoşulub qaçdı

Hindistanda gənc qadın toyundan iki həftə sonra ərini atıb. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. 21 yaşlı Rina Bai 7 mayda Hindistanın Madhya Prades ştatında ərə gedib. Nikah mərasimini rahib Vinod Maharaj keçirib. Nikahdan 16 gün sonra, 23 mayda Bai ərinin evindən çıxıb. O, gedərkən evdəki bütün pulu və zinət əşyalarını da aparıb. Elə həmin gündən nikahı gerçəkləşdirən din xadimi də ortalarda olmayıb. Qohumları ehtimal edir ki, qızla Maharaj arasında toydan əvvəl sevgi münasibəti olub.

Aldadılan ərini qohumları polisə müraciət edib. Qaçmış sevgililəri axtarışa veriblər.

Ötən ilin iyulunda xəbər verilmişdi ki, Hindistanda nikah mərasimində bir qız evlənməkdən imtina etdiyini bildirib. O, bu qərarını belə açıqlayıb ki, oğlan evinin qoxusundan bu nikaha razı olsa da, son anda bundan vaz keçib. Toy genişmiqyaslı dava ilə nəticələnib. Bəyin narazı qohumları gəlinin qohumlarını döyüblər.

İnsanlar yeməyi əllə yemək dəbinə keçir

İngiltərədə aparılan bir araşdırmaya görə, insanlar ədəb qaydalarına getdikcə daha az riayət edir. Ədəb qaydası mütəxəssislərinin dediyinə görə, artıq restoranlarda əllə yemək mədəniyyəti get-gedə yayılır. Restoran sahibləri isə bu mənzərəyə o qədər də önəm vermir. Mütəxəssislər deyir ki, çəngəl-bıçaq istifadəsi vaxtilə çox əhəmiyyətli olub. Belə ki, süfrədə salfetin hara qoyulacağı, süfrədə davranma qaydaları, isti yeməyi üfləməyin yanlışlığı, barmaqları yalamağın mədəniyyətsizlik sayıldığı dönmə geridə qalıb. İndi buna riayət edənlər yoxdur. Buna səbəb insanların pizza, hamburger kimi fast-food vərdişinə get-gedə daha çox riayət yiyələnməsi...

QOÇ - Qarşınızda duran bu təqvimdə əsas gücünüzü münasibətlərə yönəldin. Amma diqqətli olun: rüşvət almaq, zina etmək, çadugərə getmək çox təhlükəlidir. Tövbə məqamı, saflaşma vaxtıdır.

BUGA - Ümumi kosmik fon çox gərgindir. Nədəsə tərəddüdünüz varsa, bəri başdan onu təxirə salın, çünki belə məqamlarda onun alınmaması daha çox ehtimal olunur. Haqlı olmağınızla bahəm, güclü də olmalısınız.

ƏKİZLƏR - Bu tarixdə köhnə işləri təzələmək məsləhət deyil. Hər şeyin təzəsi daha yaxşıdır. İlk növbədə özünüzü situasiyaya uyğunlaşdırmalısınız. Lovğalığ və özündənrazılıq etməyin. Bütün gücünüzü açıq havada olun.

XƏRÇƏNG - Sevindirici olaylar, sadyanılıqlar günü olduğu üçün qısqanclıqdan, başqalarına qarşı hişkədən doğan istənilən addımınız böyük təhlükə yarada bilər. Bu gün elektrik cihazları ilə ehtiyatlı davranın.

ŞİR - Təzadlı gündür. Ziddiyyətli hadisələr bir-birini əvəz edəcək. Bu səbəbdən ilk növbədə əldə olanları qorumaq lazımdır - pulunuzu, malınızı sağa-sola səpməyin. Kiminsə qəlbinə dəyməyin, axı qəlb Allaha məxsusdur.

QIZ - İmkan daxilində fəaliyyətə ara verib ruhi dünyanızı qidalandırın. Özünüzü azad və müstəqil hiss edin. Heç kimdən qorxmayın, daxili saflığınıza əminsinizsə, buna güvənib yalnız irəli gedin.

TƏRƏZİ - Əsas gücünüzü münasibətlər müstəvisinə yönəltmək lazımdır. Hörmət qazanmaq üçün bəlkə də bundan yaxşı məqam olmayacaq. Özünüzü güclü adam sanırsınızsa, bu gün həttə zamanı da idarə edə bilərsiniz.

ƏQRƏB - Ətrafınızda kim varsa, hamısına sevinc, gülüş bəxş edin. Problem və qayğılardan uzaq olun. Elə zənn edin ki, bu gün "iş orucu" tutmusunuz. Axşam süfrəsində şükür edin ki, bu günü sağ-salamat başa vurmusunuz.

OXATAN - Sevgi müstəvisində mövcud olan boşluqları doldurmağa tələsin. Elə addım atın ki, sizə rəğbət yaransın. Əgər maddi imkanınız yetsə, sevdiyiniz insana yadda qalan bir hədiyyə də ala bilərsiniz.

OĞLAQ - Kimsə sizdən imkanınız yetən bir şey istəsə, tərəddüd etmədən verin. Səxavətinizi əsirgəməyin. Əslində bu, problemlə işlərinizin həllinə yardımçı olacaq. Göy qübbəsi köhnə dostlarla əlaqəni də uğurlu sayır.

SUTÖKƏN - Gün ərzində vacib maliyyə işlərini qaydasına salmaq olar. Xüsusən də gü-nortadan sonra bu istiqamətdə fəal olmalısınız. Astroloji göstəricilər qida və yuxu rejiminə riayət etməyi məsləhət görür.

BALIQLAR - Mümkün qədər bu təqvim ev şəraitində keçirməyə çalışın. İzdiham içində olmaq və ya uzaq səfərə çıxmaq münasib deyil. Bu gün olub-keçənlər haqqında müfəssəl informasiyalar toplayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Yanğınsöndürənlər kişinin başını paltaryuyan maşından çıxardılar

Çində başını paltaryuyan maşının içinə salan adamın köməyinə yanğınsöndürənlər gəlib. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, Çinin Fuzhou şəhərində adı açıqlanmayan bir kişi evdə paltaryuyan maşının xarab olduğunu görüb, özü təmirə girişib. Problemin hardan qaynaqlandığını tapmaq üçün başını maşının içinə soxan kişi daha sonra başını ordan çıxara bilməyib. Kişi vəziyyətdən çıxmaq üçün cibindən çıxardığı telefonla xilasetmə xidmətinə zəng edib. Paltaryuyan maşını kəsən xilasedicilər kişini vəziyyətdən çıxarıblar.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ
Lisensiya N: B 114
SAYI: 3.070

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.